

BOGOLJUB

CERKVEN LIST ZA SLOVENCE

Izhaia zacetkom vsakega mesca

Izdaja Katoliška bukvarna
Tiska Katoliška tiskarna

Stane: za celo leto K 2^{.-}; za Nemčijo K 2⁵⁰;
za Ameriko in vse ostale zunanje kraje K 3^{.-}.

Spisi in dopisi se pošljajo uredništvu,
naročnina in darovi pa upravnštvu
Bogoljuba v Ljubljani

Spisi se morajo poslati do 10., dopisi do
15. prejšnjega meseca.

SLOVENC; sobotna izdaja, stane 7 kron na leto

Dobro rodbinsko kavo

priredi že mali dodatek „pravega Franeka“ s kavnim mlinčkom iz tovarne Zagreb. Le vsled svoje neprekošene kakovosti našel je „pravi Franek“ toli priljubljeni sprejem v slehernem gospodinjstvu.

Zavod za tehnične in elektrotehnične naprave

(nasproti kavarne „Evropa“)

na Dunajski cesti št. 22 --- LJUBLJANA

konces, podjetje za električne naprave, napeljavo električne luči in prenos moči, telefonske in brzozjavne naprave. Dobava in montiranje motorjev na bencin in petrolin ter Diesel-ovih motorjev.

— V zalogi vedno v veliki izbiri: elektromotorji, ventilatorji, obločnice, žarnice, telefoni, vsakovrstni inštalacijski material, mazilna olja in masti, sesalke, svetilniki za elektriko in plin ter sploh vse tehnične potrebščine.

Mehanična delavnica

sprejema vsakovrstna mehanična dela in popravila vsakovrstnih strojev. Dela se izvrše solidno, točno in po najnižjih cenah. Proračuni na zahtevo zaštonj.

Zavod za tehnične in elektrotehnične naprave.

Denarni promet do 31. decembra 1910
čez 87 milijonov kron.

Najboljša in najsigurnejša
prilika za štedenje!

Stanje vlog dne 31. decembra 1910
čez 21 milijonov kron.

Ljudska posojilnica

registrirana zadruga
z neomejeno zavezo

Ljubljana, Miklošičeva cesta št. 6, pritičje, v lastni hiši nasproti hotela „Union“ za frančiškansko cerkvijo

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. ure zjutraj do 1. ure popoldan ter jih obrestuje po 4 in pol odstotkov brez

kekega odbitka, tako da prejme vložnik od vsakih vložnih 100 kron čistih K 4-50 na leto.

Lastna glavn.
K 608.996-84

Za nalaganje po pošti so poštno-hran. položnice na razpolaganje. Sprejema tudi vloge od svojih zadrugnikov na tekoči račun ter daje istim posojila proti vknjižbi z in brez amortizacije, na osebni kredit (proti poroštvu) in zjastavi vrednostnih papirjev. Menjice se nakulant. eskomptirajo.

MARŠIN TRG.
Dr. Ivan Šusteršič, predsed. Josip Šiška, stolni kanonik podpredsed. Odboraki: Anton Belec, posestnik, podjetnik in trgovec v St. Vidu n. L. Fran Povše, vodja, graščak, državni in deželni poslanec. Anton Kobi, posestnik in trgovec, Breg p. B. Karol Kauschegg, veleposestnik v Ljubljani. Matija Kolar, stolni dekan v Ljubljani. Ivan Kregar, svetnik trg. iz obrt. zbornice in hišni posestnik v Ljubljani. Fran Leskovic, hišni posestnik in blagajnik „Ljudske posojilnice“. Ivan Poljak m. l., tovarnar. Karol Poljak, tovarnar in posestnik v Ljubljani. Gregor Šlibar, župnik na Radniku

„SLOVENEK“, sobotna izdaja, stane 7 kron na leto.

Položnice smo priložili današnji številki. Pozor nanje!

Gričar & Mejač

Ljubljana, Prešernova ulica 9

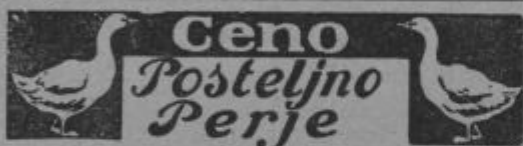
priporočata svojo največjo zalogo

zgotovljenih oblek za gospode, dečke in otroke in

novosti v konfekciji za

damе.

187 (12)

1 kg sivega skubljenega K 2-40, boljšega K 2-40, pol belega prima K 2-80, belega K 4-10, finega mehkega puha K 6, prvovrstnega K 7-10, 8-10 in 9-60. Sivega puha K 6-10, 7-10, belega finega K 10-10, prsnega puha K 12-10, od pet kg naprej franko.

Dovršene napolnjene postelje

iz gostega, trpežnega, rdečega modrega ali belega inlet (nankin) blaga, 1 pernica 180 cm dolga, 120 cm široka, z dvema vzglavnicama, vsaka ca. 80 cm dolga, 60 cm široka, zadostno napolnjena z novim sivim, puhastim in terpežnim posteljinim perjem K 16-10, s polpuhom K 20-10, s puh perjem K 24-10. Posamezne pernice K 10-10, 12-10, 14-10, 16-10. Posamezne vzglavnice K 3-10, 3-50, 4-10. Pernice 200x140 cm velike K 15-10, 15-10, 18-10, 20-10. Vzglavnice 90x70 cm velike K 4-50, 5-10, 5-50. Spod. pernice iz najboljšega gradla za postelje 180x116 cm velike K 15-10 in 15-10, razpošilja proti povzetju ali naprej vplačilu **Maks Berger Dešenica št. 413 a Češki les.** — Nikak riziko, ker se zamenjava dovoli ali denar vrne. Bogati ilustrovaní ceniki vsega posteljnega blaga zastoj. 2182

Dama

ki hoče pospeševati kožno nego, ki hoče izgubiti pege, ter doseči nežno mehko kožo in belo polt, se umiva le z

Steckenperd (ilijno mlečno milo (znanika Steckenperd)

tvrdke Bergmann & Co., Tešin ob Labi. Komad po 80 v se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in trgovinah s parfomom itd.

610

Največja češka tvrdka za nakupovanje cenega posteljnega perja!

1 kg novega, sivoga, skubljenega, dobrega gosjega perja 2 K; 1 kg boljšega 2 K 40 v, polbelega 2 K 80 v, belega 4 K, belega skubljenega 5 K 10 v, 1 kg izredno finega snežnobelega, skubljenega 6 K 40 v in 8 K; 1 kg sivoga puha 6 K in 7 K; 1 kg belega puha 10 K; najfinejši prsni puh 12 K. — Pri 5 kg se pošlje franko. — **Dovršene postelje** bogato napolnjene, iz zelo gostega, jako trpežnega, rdečega, modrega, belega ali rumenega nankinblaga, 1 pernica 180 cm dolga, 116 cm široka, z dvema blazinama, vsaka 80 cm dolga in 58 cm široka, napolnjena z lepim, mehkim rajšim perjem 16 K, z izredno finim polpuhom 20 K, z najfinejšim sivim puhom 24 K; posamezne pernice po 10 K, 12 K, 14 K, 16 K; blazine 3 K, 3 K 50 v, 4 K. — Pošilja proti povzetju od 12 K višje ranko. **S. BENISCH v Dešenici 766 Sumava, Češko.** — Zamenjava in frankovrnitev dopuščena, za neugajajoče se vrne denar. — Ceniki na zahtevo zastoj in franko.

Pri nakupu gvantnega blaga v Ljubljani

najdete veliko zalogo za moške in ženske obleke, kakor tudi perilnega blaga, novosti v rutah in šerpah, kakor tudi vse drugo v to stroko spadajoče blago v doli imenovanih trgovinah

kjer je vsakdo dobro in prijazno postrežen

R. Miklauc

Stritarjeva (Spitalska) ulica št. 5

Pri Škofu

Pogačarjev trg (Sadni trg)

v veliki mestni hiši nasproti mokrjev

Pri Miklavžu

Medena ulica zraven loterije

2682 15

1000 rodbin se oblači s tkalskimi izdelki iz **SPY!**

Poizkusna pošiljatev po povzetju: 23 m kanafasa „REKORDIA“ rdeče ali modro pasastega K 10-60, 23 m bele tkanine za srajce „IRIS“ samo 11 K.

Vzorce brokata, damasta, oksforda, zlasti modnega 1903 blaga pošiljata radovoljno zastoj (10)

Starek & Machaně, Spy, št. 63, Češko.

S. Benisch

2411

Mesečni koledar za december 1911.

Dan	Godovi	Celodnev. češč. presv. R. T.		Razne slovesnosti
		ljubl. škof.	lavant. škof.	
1 2	Petek Sobota	Elžbij, škof Bibijana, devica	Ljub. Križanke Boh. Bistrica	Marib. Sv. Jožef Bolnišnica
3 4 5 6 7 8 9	Ned. Ponedelj. Torek Sreda Četrtek Petek Sobota	1. adv. Frančišek Ksav. Barbara, dev. muč. Saba, opat. Nikolaj, škof † Ambrozij, cerk. učenik Brezmad. spočet. Dev. Mar. Sirij, škof	Lozice Zagorje ob Savi Metlika Novo mesto Mošnje Ljub. stolnica Kamnik, župnija	Lembah Ruše Sv. Lorenc pri Mariboru Dev. Marija v Puščavi
10 11 12 13 14 15 16	Ned. Ponedelj. Torek Sreda Četrtek Petek Sobota	2. adv. Loretanska Matí božja Damaz, papež Epimah, mučenec Lucija, dev. muč. Spiridijon, škof Kristina, dev. Evzebij, škof	Kokera Studenec Loka uršulinke Dražgoše Grahovo Zagradec Adlešiči	Sv. Križ Selnica Gor. sv. Kunig. Sv. Mar. na Pes. Sv. Barb. p. Mar.
17 18 19 20 21 22 23	Ned. Ponedelj. Torek Sreda Četrtek Petek Sobota	3. adv. Lazar škof Gracijan, škof Nemezij, spozn. † Kvatre Liberat, Tomaž, apostol † Kvatre Demetrij, muč. † Kvatre Viktorija, dev.	Sorica Turjak Lipoglav Sava Krašnja Ovšiše Ljub. Marijanišče	Sv. Martin p. V. Sv. Peter nize Maribora Cerkev šolskih sester Sv. Alojzij v Mariboru
24 25 26 27 28 29 30	Ned. Pond. Torek Sreda Četrtek Petek Sobota	4. adv. Adam in Eva Rojstvo Gosp. (Božic) Stefan muč. Janez Evang. apostol Nedolžni otroci Tomaž, škof Nifefor, muč.	Harije Vipava Postojna Vrh pri Vinici Reteče Semič Košana	Dev. Marija mati milosti v Mariboru Sv. Mart. n. Kam. Stolna cerkev v Mariboru
31	Ned.	Ned. pred nov. I. Silvestr. pap.	Ljub. bogosí.	

Odpustki meseca dec. 1911.

1. Petek, prvi v mesecu. Popoln odpustek vsem, ki prejmo sv. zakramente in nekoliko premišljujejo dobrotljivost presv. Srca ter molijo po namenu sv. očeta. — Udom bratovščine presv. Srca Jezusovega popoln odpustek pod navadnimi pogoji danes ali prvo nedeljo.

3. Nedelja, prva v mesecu. Sv. Frančišek Ksav. Udom rožnivenške bratovščine trije popolni odpusti: 1. Če obiščejo bratovsko kapelo in tam molijo po namenu sv. očeta; mesto molitve v bratovski kapeli more spovednik naložiti drugo dobro delo; 2. če so pri mesečni procesiji; 3. če je v bratovski cerkvi izpostavljeno sv. R. Telo in tukaj nekaj časa molijo. — Udom bratovščine sv. Rešnjega Telesa popoln odpustek v bratovski cerkvi; če te ne morejo brez velike težave obiskati, pa v farni cerkvi.

7. Četrtek, prvi v mesecu. Popoln odpustek udom bratovščine sv. Rešnjega Telesa kakor 3. dan tega meseca.

8. Petek, praznik brezmadežnega spočetja Marije Device. Popoln odpustek: a) udom bratovščine sv. Rešnjega Telesa kakor 3. dan tega meseca;

b) udom bratovščine presv. Srca Jezusovega v bratovski cerkvi; spovednik more mesto molitve v bratovski cerkvi določiti drugo dobro delo; c) udom bratovščine naše ljube Gospe presv. Srca v bratovski cerkvi; d) udom bratovščine prečistega Srca Marijinega; e) udom rožnivenške bratovščine v bratovski cerkvi; mesto molitve v bratovski cerkvi more spovednik naložiti drugo dobro delo; f) udom škapulirske bratovščine karmelske Matere božje v bratovski ali farni cerkvi; g) onim, ki nosijo višnjev škapulir; h) udom molitvenega apostolstva v javni cerkvi; i) udom Marijine družbe; j) udom družbe knševanskih družin; k) udom bratovščine za duše v vicah; l) tretjerednikom. — Tretjerednikom vesoljna odveza.

13. Sreda, zvel. Janez Marinonij. Popoln odpustek onim, ki nosijo višnjev škapulir.

25. Ponedeljek, Božič. Popoln odpustek: a) udom bratovščine naše ljube Gospe presv. Srca v bratovski cerkvi; b) udom rožnivenške bratovščine kakor 8. dan tega meseca; c) udom škapulirske bratovščine karmelske Matere božje v bratovski ali farni cerkvi; d) onim, ki nosijo višnjev škapulir; e) udom Marijine družbe; f) udom

Učite mladino spoštovati duhovnike!

V zgodbici onega tako lepo vzgojenega dečka na Štajarskem, ki smo jo brali v predzadnji številki »Bogoljuba«, je bilo med drugim povedano, kako ga je vzgojevalka tudi lepo učila spoštovati duhovnike.

»Če je videl duhovnika in sem ga vprašala: Kdo so? je rekel: »Božji namestnik, ki Jezusa imajo in Jezusa dajo«. Kaj še? »Dušni pastir.« Kaj še? »Dušni oče.« Če so prišli k hiši, jim je tekel nasproti in jih pozdravil, ker jih je srčno ljubil.«

Tako lepo je bil tedaj naučen deček na to stran.

Ta stvar se nam zdi za vzgojo naše mladine in našega ljudstva takó važna, da moramo o nji posebej govoriti.

Zdaj, ko se cel trop časnikov trudi in dan za dnevom dela z vsem parom, da bi duhovščino kolikor le mogoče ogrdili ter ji vzeli in izpodkopali vso veljavo, ni odveč, če spregovorimo eno besedo v zagovor in v prilog duhovskemu stanu.

Ne pišemo pa tega zaradi duhovskega stanú samega na sebi, ampak zato, ker je ta stvar važna za vzgojo naše mladine in našega ljudstva, dá, za krščansko življenje med nami sploh.

Duhovski stan je namreč v tako živi in ozki zvezi z vero samo, da ni mogoče enega od drugega ločiti. »Po duhovnih gor, po duhovnih dol,« pravijo ljudje, in imajo prav. — Zato pa tudi, če se duhovskemu stanu jemlje ugled in spoštovanje, ni mogoče, da bi pri tem vera sama ne trpela. Nasprotno pa, kjer ljubijo in čislajo duhovski stan, tam so navadno tudi dobri verniki, dobri kristjani.

To vedo prav dobro naši nasprotniki. »Udari pastirja in ovce se bodo razkropile!« Tem ljudem ni samo za to, da bi duhovne uničili; ampak gre se jim tudi za to, da bi vero ubili v srcih ljudstva. Seveda tega ne povedo. Pravijo, da so »tudi za vero«; samó napake duhovnikov jih tako bodejo v oči, da jih morajo dan za dnem bičati. — Vprašamo: Kdo so pa tisti, ki jih napake duhovnikov tako bodejo? To so ljudje, ki so navadno sami do vratu v greh zakopani: nečistniki, prešestniki, oderuhi, pijanci itd. Hinavci! Pezdir vidijo v očesu svojega brata; bruna v lastnem očesu pa ne čutijo! Saj vemo, za kaj se jim gre. Njih življenje je navzkriž z vero in zato črtijo njene resnice in tistega, ki jih oznanuje. Pa ko bi rekli naravnost: odpravimo vero, zaprimo cerkve- bi jih nihče ne

poslušal; zato skušajo te peklenške namene doseči po ovinkih, s tem, da mahajo po duhovščini.

Mi nočemo biti enostranski in ne potrebujemo nobene »farbe«. Nočemo trditi tega, kar ni, in tajiti tega, kar je. Resnica veljaj povsodi! Gotovo je, da se tudi med duhovni dobe napake. Zakaj? Zato, ker so pač ljudje kakor drugi; ker z mašniškim posvečenjem ne slečejo človeške nature; in ta natura je, kakor znano, vedno in povsod k slabemu nagnjena. Z a k a j je Bog tako slabotne ljudi odločil za tako visoko službo, ne vemo. A to vemo, da jih je res o n odločil. »Jaz sem vas izbral,« je rekel apostolom in nam. Jaz sam sem že večkrat, ko se mi je kaka reč ponesrečila, rekel in vzkliknil: Zakaj pa nisi angelom izročil te službe, ampak meni?! Toda taka je naredba božja in je ne moremo spremeniti: ljudem slabotnim je izročil v varstvo in oskrbo neskončno visoke skrivnosti na zemlji.

Seveda je želeti, da bi v to visoko službo odločeni ljudje jo kolikor moč popolno in brez graje opravljali. Nočemo zagovarjati, kar v resnici ni hvale vredno. Toda, kdor sam skuša, ta vé, kakó resnično težka je duhovniška služba in kako pri najboljši volji ni lahko biti vsestransko dober duhovnik. To povemo zato, ker vemo, kako ostro nas navadno ljudje sodijo. — Jaz sem bil od zgodnje mladosti vedno vnet za duhovski stan; pa kakó drugače sem ga gledal prej, dokler sam še nisem bil duhoven, kakor zdaj. Prej sem ga gledal samo od lepe strani, zdaj ga vidim in čutim tudi od težke . . . Dokler sem imel le edino sam zase skrbeti, mi je bilo veliko lažje zbrano moliti kakor zdaj, ko imam skrbi na toliko strani. »Kdo oslabi in bi jaz ne oslavel; kdo se pohujša in bi mene ne peklo?« je rekel sv. Pavel in za njim lahko ponavlja vsak skrben duhovnik. Skrbeti in paziti najprej sam nase, kakor vsak drug, potem pa še na toliko drugih, to ni malenkostna stvar. Razun tega se na tistem, ki je »na svečnik postavljen«, vsaka napaka

bolj vidi, kakor na tistih, ki so med drugimi pomešani.

Eno pa je, na kar ljudje dandanašnji pri duhovnikih pozabljajo; namreč: pri duhovniku je treba razločevati dvoje: njegovo osebo — pa njegov nadnaravni, zakramentalni značaj, ki ga je dobil pri zakramentu mašniškega posvečenja. Po naturi je duhovnik to, kar vsak drug človek; milost božja pa in ž njo združene pravice in moči, ki jih je prejel v zakramentu posvečenja, ga odlikujejo od drugih ljudi. In če mi zahtevamo od vernega ljudstva spoštovanje, ni to zaradi naših oseb, ampak ravno zaradi te nadnaravne časti in oblasti. Kaj cesarja dela cesarja? Ne njegova oseba; ta je pri cesarju ravno taka kakor pri vsakem drugem človeku; — ampak le njegova vladarska čast in oblast. Zaradi te se mu vsi klanjajo, ga nazivljejo »veličanstvo« in je vsaka žaljiva besedica zoper njega takoj hudodelstvo. Vladar ima tudi lahko kake napake, in nekateri imajo še prav velike, pa zaradi tega se jim skazujejo ravnotako vse visoke časti, ki gredo vladarju. Torej pravzaprav ne oseba, ampak le oblast njena je tako časti vredna; toda ker je ta oblast z osebo neločljivo združena, zato preide čast tudi na osebo. Prav taka je pri duhovniku.

Če je pa duhovnik dušni oče — kakor ga imenujejo vsaj še vsi tisti, ki k spovedi hodijo — vprašam: Ali ni velika grdobja in hudobja, nalašč in namenoma podpihovati ljudi zoper duhovne in jim skušati ukrasti spoštovanje in pokorščino do njih?! Kako boste imenovali človeka, ki šunta otroka zoper očeta: »Ne poslušaj ga, dedca, in ne zmeni se zanj; kdo pa je on, da bi ti imel kaj ukazovati?!« Kako boste rekli človeku, ki tako govori otroku? To more le največji sprijenec storiti! In če ima oče tudi kake napake in grehe nad seboj, se tako ne sme govoriti. Iz tega vidite, da je to šuntanje zoper duhovščino delo največje zlobe, delo peklenško, s katerim satan in nje-

goví hlapci največ ljudi od Cerkve odtrgajo. Kajti kaj je na svetu ložjega, kakor čez koga zabavljati in priimke nanj metati? In verjame se pa tudi kaj slabega o bližnjem tako lahko, tako rado... Posebno kdor je sam grešnik, se mu vest takó olajša, če sliši kaj takega; in da mu je vest še lažja, to kar sliši, še malo bolj poveča in razkriči. — Tudi dobri ljudje mogoče opazijo pri duhovniku kaj napačnega. Oni so tega žalostni; vede pa, da dobri stvari s tem ne bo nič pomagano, če to razbobnajo, pač pa le škodovano. Zato molčijo in molijo, da bi Bog tisto reč kako preložil.

Da pa človek pri duhovniku vidi kaj več kakor navadnega človeka, za to mora imeti vero. Da se dandanašnji duhovski stan več ne spoštuje, ni krivo le to, ker se tisoči in tisoči vsak dan trudijo, kako bi ga mogli bolj ogrditi, ampak tudi to, ker manjka vere. Vse je le naravno. Le narurne zmožnosti in prednosti se cenijo; nadnaravne prednosti se prezirajo in sploh ne priznavajo. Brezvercem in posvetnjakom je duhovnik le »uradnik«; kake oblasti božje v njem ne vidijo in je ne priznavajo. Da se roke poljubljajo gospem, to je popolnoma v redu; da bi pa kdo duhovno roko poljubil, to se jim zdi neumno in preveliko ponižanje. — Ta posvetnjaški duh, ta duh gole narurnosti je pa v sedanjem času močno osmodil tudi tiste, ki se štejejo, da imajo še nekaj vere. O tem bomo še posebej pisali. Mi, krščanski ljudje, v vseh rečeh capljamo za posvetnjaki in brezverci, če ne ravno vštric njih, pa malo bolj zadej.

Zato pa tudi taki, ki hočejo še vero imeti — najprej izobraženi, potem taki, ki so morda kake dve ali tri šole od znotraj videli in za temi pa še druga masa — duhovnika vedno bolj od zgoraj doli gledajo, češ, kaj boš, saj nisi nič drugega kakor jaz! — Le človek, ki ima globoko vero, vidi v duhovniku »dušnega pastirja«, »dušnega očeta« in »namestnika božjega, ki Jezusa ima in Jezusa dá«; vidi in časti v njem tiste neskončno velike

oblasti, ki jih je Bog mašniku podelil.

Da je človeška duša po naturi krščanska — kakor je rekel Tertulijan — se tudi v tej reči vidi najbolj pri otroku. Otrok, ko malce k pameti pride, ima sveto spoštovanje do vsega božjega in cerkvenega. Sveta mu je cerkev, sveta je monštranca, sveta je mašna obleka itd. In ker vidi mašnika pri najsvetejših opravilih, se mu v njegovi nepokvarjeni pameti zdi čisto naravno, da mora moža, ki ima opraviti s tako svetimi opravili, tudi spoštovati. Zato otroci splošno čislajo in ljubijo duhovnike. Le hudobni, sprijeni svet mlademu človeku, ko malo odraste, to spoštovanje in ljubezen vzame.

In to je zanj škoda, velika škoda! Zakaj to je čisto naravno: Če bo čislal in ljubil duhovnika, bo čislal in ljubil tudi to, kar duhovnik opravlja in priporoča. To sicer ne velja samó o mladih ljudeh, ampak o vseh. Kako je mogoče ljubiti cerkev, sv. mašo, sv. zakramente, božjo službo, zraven pa črtiti tistega, ki vse to opravlja? To je mogoče morda v kakem posameznem slučaju, če bi se bil kak duhovnik komu posebno zameril. Splošno pa gre spoštovanje do duhovščine in pa krščansko življenje vštric. Dobri kristjani ljubijo duhovne, slabi jih mrzijo.

Zato je to velike važnosti za vzgojo mladine, za vzgojo ljudstva in za krščansko življenje sploh. In ker se vsaká dobra reč mora v mladosti začeti, zato kličemo: Učite mladino spoštovati duhovnike!

Dobre pobožne matere tako tudi delajo. Da sem jaz vsa leta kot dijak imel edini cilj pred očmi: postati duhovnik, se imam zahvaliti le svoji materi. Ona je duhovnike zelo spoštovala, večkrat sem jo slišal reči: »to je najlepši stan«; in če bi ne bil pozdravil duhovnika na dvajset korakov daljave, to bi bila huda ploha! Zdaj pa človek večkrat naleti na kmečke otroke — o gosposkih še ne govorimo, če niso resnično vernih staršev — ki v spremstvu svojih mater duhovna ne po-

zdravijo. Za nas ni to nobena škoda; škoda je le za otroka samega, ki je takó slabo vzgojen, ki ima takó leseno mater. Ker kakrščen je do duhovnika, tak bo do cerkve. Če vidim štirinajstletnega fanteta, ki duhovnika več ne pogleda, vem, pri čem da sem. Če ima poleg tega še cigareto v ustih, vem, da imam pred seboj navihanca, ki ne obeta nič prida. Morebiti ga že o veliki noči ne bo več k spovedi; ali če tudi še pride za silo, poznamo take tiče in vemo, kaj bo iz njih.

Zato še enkrat: Na tem, kakega mišljenja in vedenja je ljudstvo in posebe še mladina do duhovščine, je za krščansko življenje veliko ležeče. Duhovščini vdano ljudstvo bo verno, pobožno; duhovščini odtujeno je odtujeno tudi Cerkvi in Bogu. To je neločljivo.

Zato si vsi, ki vam je kaj za krščansko življenje, zapomnite to-le:

1. Učite mlade ljudi spoštovati duhovnike! To bo njim samim v prid. Če bodo služabnike vere spoštovali, bodo tudi po veri živeli.

2. Vzgojajte fantiče v duhu pobožnosti — po onem prelepem zgledu s Štajarskega! Take pobožne fantiče pošiljajte v šolo! Iz njih se bodo naredili dobri pobožni duhovniki.

3. Ker imajo duhovniki v naših časih veliko dela, veliko težav, nasprotovanja in nagajanja, bodite jim vsaj vi v pomoč, v podporo, v veselje in tolažbo — z zvesto vdanostjo in točno pokorščino! (To je še posebna naloga Marijinih družb.)

4. Molite za duhovnike! Molite, da bi mogli svojemu svetemu poklicu primerno živeti in da bi Bog blagoslovil njih trude. Eno tako molitev, ki jo prinašamo tukaj na koncu, so sv. oče z odpustkom (7 let in 7 kvadragen) obdarili. Molite jo večkrat! — Marijinim družbam priporočamo, naj jo molijo ob shodih, in sicer ali pred začetkom, ko se zbirajo, ali

pa na koncu. Družbe časih darujejo svojim vodnikom v znamenje hvaležnosti kake darove. Mi takih darov ne moremo in nočemo braniti; pa jih tudi ne pripočati. Samó to rečemo: Ne napravljajte si veliko troškov! Skazujte se pa hvaležne onim, ki se za vas trudijo, s tem, da jih prav točno ubogate, jim v vsem veselje napravljate in da pridno molite zanje!

Molitev za dobre duhovnike.

O Jezus, Ti večni dušni pastir, usliši našo molitev za naše duhovnike, saj s tem uslišiš svoje lastne neskončne želje! Da, Tvoje srce bije najnežnejše in najbolj goreče ravno za duhovnike, po katerih objemaš vse duše s svojo ljubeznijo.

Priznamo, da smo nevredni svetih duhovnikov. Toda Tvoje usmiljenje je brezprimerno večje kakor naša nespamet in zloba. O Jezus, skrbi Ti sam za to, da le oni dosežejo duhovsko dostojanstvo, ki si jih Ti v to poklical. Razsvetli nadpastirje pri izbiri, razsvetli dušne vodnike pri njih nasvetih, vzgojevalce pri vzgoji poklicanih. Daj nam duhovnikov, ki bodo podobni angelom po čistosti, popolni v ponižnosti, goreči v sveti ljubezni kakor serafini, junaški v požrtvovalnosti, polni apostolske gorečnosti za Tvojo čast, za rešitev in zveličanje duš.

Usmili se vseh nevednih, ki jim morajo duhovniki biti luč. Imej sočutje z vsemi delavci, ki jih morajo pred zapeľjevanjem varovati in v Tvojem imenu reševati. Usmili se vseh otrok in vse mladine, ki iščejo vodnika, da jih reši in pripelje k Tebi. Usmili se vseh trpečih, ki potrebujejo tolažnika, da jih tolaži v Tvojem Srcu. Pomisli, koliko duš lahko dosepe do popolnosti po prizadevanju resnično svetih duhovnikov. Zato, o Jezus, naj Te še enkrat gane sočutje do množic ljudstva, ki so lačne in žejne! Daj, da tvoji duhovniki pripeljejo k Tebi vse bolno človeštvo, da se po njih še enkrat prenovi zemlja, Tvoja Cerkev poviša ter ustanovi v miru kraljestvo Tvojega Srca.

Brezmadežna Devica, Mati večnega svečenika in sama svečenica ter žrtvenik pod križem, kjer si Jezusovega ljubljence-duhovnika, sv. Janeza, sprejela za svojega prvega sina, ki Ti je potem v dvorani svete večerje, kot učiteljici in kraljici apostolov, stal ob strani, vzemi na svoje najsvetejše ustnice našo ponižno prošnjo! Daj, da odmeva v Srcu Tvo-

jega božjega Sina! In s svojo prosečo vse-mogočnostjo izposluj Cerkvi svojega Jezusa vedno se obnavljajoč binkoštni praznik*) (7 let in 7 kvadragen, Pij X. 27. oktobra 1907).

* Binkoštni praznik zato, ker je ta dan Sv. Duh usposobil apostole za vredne oznanovavce sv. evangelija.

Po svetem obhajilu.

O preslaki Jezus moj,
Kaj zahtevaš?
Ko si združil se zmenoj,
Kaj velevaš?

Kaj naj ubožec jaz storim
V rajski sreči?
Kaj v ljubezni ti darim
Pregoreči?

Dá, Ti hočeš le samó,
Naj Te ljubim.
O, ljubiti te zvestó,
To obljubim!

Ti veliš, naj dam ti v dar
Srce célo,
Dam ti, o nebes vladar,
Ga veselo.

Ti ga v dobrem potrjuj
In prenovi!
Ti očisti ga, varúj,
Blagoslôvi!

Naj ljubezni dviga se
Sveti plamen,
V Tvojem Srcu vžiga se!
Amen, Amen!

Radislav Silvester.

Šola krščanske popolnosti.

Drugi tečaj.

(Dalje.)

10. Velik gospod.

In če je še tako velik, se moramo vendar nadenj spraviti — v mislih imamo namreč tisto zmožnost naše duše, ki ji pravimo um. Um je kralj med drugimi zmožnostmi našega bitja, naravnost nebeškega pokoljenja je, po njem se človek razlikuje od vseh drugih telesnih stvari. A tudi veliki gospodje imajo svoje muhe in napake, samo da se jih jim malokdo upa povedati. Ali mi hočemo temu gospodu tem natančneje vest izprašati, čim važnejšo nalogo ima pri našem teženju po popolnosti. On je namreč pred vsemi drugimi naš vodnik na potu popolnosti. O vodnikih pa še vedno velja staro

pravilo, izrečeno že pred skoraj 2000 leti od samega Jezusa (Mat. 15, 14): »Če slepec slepca vodi, oba v jamo padeta«.

Kako in kaj je torej s človeškim umom?

1. Najprej o tem, kakšen bi imel biti naš um, če bi bilo po božjem. Res, pravi kralj med našimi zmožnostmi! Le oglejmo si ga nekoliko pri Adamu, preden ga mu ni oslabil in otemnil greh!

Adam je bil čudovito bistrega uma, tako bistrega, da se nikdar ni mogel motiti glede kake resnice in da je s svojo bistrovostjo tako preseagal duha največjega učenjaka, kakor presega bistro-

oki orel v sinjih višavah kratkovidnega krta, ki rije po temnih rovih naše žalostne zemlje. Pred Adamovim umom je ležala jasna pot popolnosti; jasno in brez napornega in dolgotrajnega razmišljanja je videl in vedel, kaj in kako mu je treba v poedinih slučajih misliti, želeti, govoriti, delati ali opuščati, da bi bilo vse čisto natanko po božji najsvetejši in najresničnejši volji, vsestransko popolno.

In če bi bil nesrečni Adam prestal izkušnjo v raju, bi to čudovito bistroumnost mi vsi od njega podedovali. Dà, tako bi bilo lahko, žalibog pa, da ni. In kako je? Tako, da je

2. naš um sicer res velik gospod, še zmeraj, ali zelo zelo kratkoviden je rad, pri nekaterih nekoliko manj, pri drugih pa bolj, dà, pri nekaterih tako zelo, da pravijo o njih: »Ta in ta je pa zelo kratke pameti, kratkoumen je, trde glave, kesne glave je« itd., da ne omenjamo še drugih krepkejših izrazov, ki jih morajo taki nesrečni Adamovi otroci večkrat slišati. In to-le, dragi bogoljub, da je um pri mnogih tako okoren in neokreten, je velika zapreka za na pot popolnosti.

Res je sicer, da zviti in prefrigani lisjak je in ostane pravo tatinsko seme, res je, da so včasih tudi lopovi prve vrste neznanosko brihtne in prebrisane glave, res je, da more bistroumnost marsikomu služiti tudi v malopridno življenje, ali vendar je bister um velik dar božji in velik pripomoček za na pot popolnosti.

Ali četudi ti morebiti narava ni dala izredno bistrega uma, glej, ta zmožnost naše duše se dá tudi izbistriti in izpopolniti. Kako?

a) Prosi večkrat Boga, da ti dá toliko bistrega uma, kolikor ti ga je v dosego popolnosti treba. In ker nam Bog daje največ milosti in darov pri svetem obhajilu in pri sveti maši in posebe še po preblaženi Devici Mariji, trkaj tukaj pogosto in vztrajno za ta dar božji. Saj veš, da je tisti, ki svoje besede ne more nikoli prelomiti,

enkrat rekel (Mat. 7, 7): »Trkajte in se vam bo odprlo«.

b) Beri rad, uči se rad, izobrazuj se! A ne misliti, da se ti more um bistríti samo s posvetnim berivom. Največ resnice je skrite ravno v besedi božji, in ravno ob luči teh tako globokih resnic se bo bolj in bolj jasnilo in vedrilo v tvoji glavi. Koliko koristnega beriva ti nudi n. pr. »Bogoljub« ali pa »Zgodbe sv. pisma« in druge dobre knjige Mohorske družbe! Beri po pameti, s premislekom, ne požirati knjig, vsak dan nekaj, če le mogoče. Kakor postaja roke vedno močnejša in gibčnejša, če se ž njo dela, tako postaja tudi um vedno jasnejši in bistrejši, čim več se ž njim dela, čim več se misli, čim več se ž njim umeva.

Na poti popolnosti je treba marsikaj dobro umevati, toda z okornim umom se ne more umevati ne marsikaj in ne dobro.

3. A rekli smo že, da so včasih tudi lopovi bistroumni. Ni torej zadosti, da si bistrega uma, napolni ga tudi s svetom vedo. Pravijo, da vse ceste držé v Rim, a vendar: vse ceste. Če torej hočeš v Rim, pa bi se nič ne zmenil za nobene ceste, ampak bi jo udaril kar čez drn in strn, čez bregove in plotove, čez gore in vodé, skozi goščave in planjave, dobro, vse Rimljane lepo pozdravi pa domu telegrafiraj, kadar tja prideš. Tudi pot popolnosti moraš dobro poznati in pravilno po njej hoditi, če ne zaideš, ali padeš v brezno, ali pa te preslepe in ubijejo peklenški razbojnikji kakor laški banditi ubogega romarja. Pot popolnosti poznati pa se pravi poznati Boga, poznati od njega razodete resnice, vedeti, kako so svetniki po tej poti hodili, sploh vedeti, kako in kaj je treba delati, da se ta predragoceni zaklad doseže, in vse to imenujemo svetom vedo ali vedo o duhovnem, o notranjem življenju.

Kako dosežeš to? Beri rad take knjige, ki te o vsem tem poučujejo, uči se še vedno rad iz katekizma, četudi ne hodiš več v šolo, ga boš razumeval č-

dalje boljše, premišljuj rad, kakor smo se že v prvem tečaju zmenili, v est si rad izprašuj, zajemaj rad in vztrajno iz studencev milosti. Beri rad te-le razpravice v naši »šoli«. Dober učitelj vedno rad ponavlja s svojimi učenci vso predavano tvarino, da se jim ta tem bolje prime uma in srca. Ker pa v naši »šoli« vendar ne gre vedno vse ponavljati, pa prebiraj večkrat sam zase dosedaj opi-

Dragi bogoljub, ne tako! To je znamenje malo modre in precej — prevzetne glave. Nasproti: bodi učljiv! Ne misli, da vse sam najbolje veš in da drugi z vso svojo pametjo niso vredni, da ti bi odvezali jermene tvojih čevljev. Glej, pravijo, da več oči več vidi, in v svetem pismu stoji enkrat zapisano (Preg. 3, 5): »Ne zanašaj se na svojo razumnost!« Bog sam nas tako opominja

Slovenske usmiljenke z bolgarskimi sirotami.

sane reči: z božjo pomočjo — upam — ti bo nekaj že ostalo v glavi in v srcu.

4. Ne bodi svojeglaven! So ljudje, ki so tako zaljubljeni v to, kar so sami zamislili, da se držé teh svojih misli, kakor drži umirajoč skopuh ključé od svojih kas v trdno sklenjeni roki. Taki se zlepa ne vdajo nobenemu mnenju, ki je proti njihovemu naziranju, in pridejo kaj lahko v prepir z vsakim človekom. Takim ljudem kaj svetovati — križ božji!

in on mora že vedeti, da ni in ni prav, če se človek le pretrdno drži preljubih lastnih misli. In sv. Bernard pravi v neki svoji knjigi, da kdor je sam svoj učitelj, hodi k bedaku v šolo. Malo robato se ho-to-le komu zdelo, res je pa le.

Ukloni vselej takoj svojo pamet, če bi se ti hotela upreti proti kaki resnici svete vere ali proti kaki odredbi svete Cerkve. Kdor prezirljivo presoja naredbe škofov in papežev,

je njegova pobožnost presneto sumljive vrednosti; kajti če pobožnost zavije s cesarske ceste cerkvenega nauka, je že zašla. Pomni vedno: Kdor je sam svoj učitelj, hodi k bedaku v šolo. Pomni tudi, da se z visokega daleč vidi, dalje kakor iz ozkega jarka našega vsakdanjega življenja.

Ukloni tudi svoje naziranje gledé verskega in duhovnega življenja naziranj u svojega dušnega vodnika. Posebno če si pretenke in vse zbegane vesti, potem, če ti dušni vodnik reče, da je kakšna stvar bela, moraš verjeti, da je res bela, pa naj se ti zdi magari še tako črna. Tu veljajo besede: »Kdor vas posluša, mene posluša!«

5. V našem predsmrtnem življenju je naš um v najtesnejši zvezi z našo telesnostjo; zavisen je od možganov, posebno od čuta fantazije v možganih, od živčevja in sploh od zdravstvenega stanja celega telesa. Vse to mu bolj ali manj pomaga, da more misliti, da more umevati. Vidiš, kako prav so imeli Rimljani s svojim pregovorom: Zdrav duh v zdravem telesu. Če z alkoholom ali z nerednimi strastmi ali na kak drug način uničuješ ravno tiste organe, tiste dele svoje telesnosti, ki kolikor toliko pomagajo umu zdravo in bistro misliti, kaj čuda, če ti potlej začne pešati spomin, slepeti bistrina uma, če ti odrveni in

ohromi prožnost proste volje! Da pa tak duh ne more biti za vodnika na potu popolnosti, uvidi lahko vsak otrok. Skrbni torej po pameti tudi za telesno zdravje!

6. Še nekaj nam more kaliti bistrino našega uma: neredne strasti. Izkušnja uči, da misli in sodi o stvareh vse drugače mirno in trezno misleč človek, kakor pa jezen, žalosten, sovraštva ali ljubezni prevzet, od strahu ali od hrepenjenja gnan človek. Zakaj? Zato, ker te strasti kalé dušne oči našega uma, tako da sodi o vseh stvareh pristransko, neresnično; zato ker gleda vse stvari skozi črne, zelene, rumene ali kako drugače barvaste naočnike naših strasti. Kroti torej svoje strasti, prizadevaj si, da jih spraviš popolnoma pod svojo oblast, potem ti bo um umeval vedno jasneje in vedno resničnejše bodo tvoje sodbe, in tako ti bo vedno boljši vodnik na poti popolnosti!

Bistri torej svoj um, opremi ga s sveto vedo, bodi učljiv, ne kvari po neumnosti zdravja njegovemu prepotrebneemu služabniku, telesu, in pazi skrbno, da ga ne prevzame in zmede in skalí nobena strast, potlej bo tvoj um res velik gospod, varen vodnik na poti popolnosti, previden in pameten kralj in poveljnik v vojski za krščanske kreposti in sveta nebesa.

Dr. Ant. Zdešar.

Moj nagelj.

Pod celico mrjó kostanji,
mrtvaški plašč jim tke meglá;
jesen odpira grob brezdanji,
za listom pada list na tla.

Pri meni pa življenje vstaja:
razcveta se mi nagelj rdeč,
žari, gori v lepoti maja,
globoko sklanja cvet dehteč.

Jeseni pozne pozno cvetje,
kaj nameravam, slutiš mar?
Ponesem v varno te zavetje
pred Doloroso na oltar.

Povej ji, da iz rok jeseni
sem te iztrgala zato,
da jo tolažiš v boli njeni,
otiraš solzno ji oko.

Razkrij, povej skrivnost veliko:
kačo jo ljubi njen otrok,
da nosi v duši njeno sliko,
nje žalosti spomin globok.

M. Elizabeta.

Pojdimo v Rim!

Napovedano je bilo že, da prihodnje leto, 1912, Slovenci po dosti dolgem presledku zopet enkrat poromamo v Rim, središče katoliškega sveta.

Dvanajst let je že poteklo, kar smo bili zadnjič skupno tam. Sedanjega sv. očeta, Pija X., še nismo videli. Mnogi so že težko čakali in popraševali: Kdaj pojdemo že vendar enkrat zopet tja? In isti sv. oče so sami izrekli željo, naj bi prihodnje leto katoličani romali v Rim.

To je razlogov dovolj, da smo se odločili: Prihodnje leto pojdemo!

Vseh podrobnih podatkov romanja danes še ne moremo navesti, ker se vrše še poizvedbe.

Splošno pa že lahko povemo:

1. Odrinemo kmaľu po veliki noči. Najbrž tisti teden po beli nedelji.
2. V Rimu bomo šest dni. Vse romanje bo trajalo kakih deset dni; nedelja bo vmes samó ena.
3. Železniški vozovi bodo imeli vse tri razrede. Vsak priglašeneec naj naznani, kateri razred si izbere.
4. Cene posameznim razredom danes še ne moremo povedati. Bodo pa cene v primeri z onimi ľurškega in jeruzalemskega romanja zelò nizke. Kakor hitro se bo cena doznala, se bo tudi naznanila, in potem denar takoj pošľjíte!
5. Bolehni ľudje naj se nikar ne priglašajo.
6. Vsa romanje zadevajoća pisma naj se naslove tako: „Uredništvo Bogoljuba R.— v Ljubljani.“ — (R. pomeni „Rim“.)
7. Cas za priglašanje traja do **praznika svetega Jožefa (19. sušca)**. Prosimo pa lepo: Nikar ne odlašajte na zadnje dni tega roka, — še manj pa na zadnje dni pred odhodom! Taki zakasneli oglasenci napravljajo pripravljavnemu odboru zadnje dni ogromne težave. Nekateri pa tudi ne dobé več prostora in potem tožijo, da se niso prej oglasili. Več kot tri mesece ima vsak dosti časa, da si dobro premisli, ali pojde ali ne. Priglasite se torej takoj zdaj ali vsaj kakor hitro boste izvedeli za ceno posameznih voznih razredov!

Romanje je seveda namenjeno ne samo Kranjcem, ampak vsem Slovencem brez razlike.

Kmetič in smrt.

(Španska pripovedka.)

Živel je nekoč kmet, ki se je pisal za — recimo — Volbenka Kveder. Bil je siromašen ter imel precejšno družinico. Pomankanje je trkalo na duri. Nekega dne reče nevoljen svoji ženi: »Najini otroci so požrešni, kakor volcje; vsak grižljaj mi snedo spred usti. Saj bodo nazadnje z jedjo še sklede pojedli. Bi se pa vendar rad enkrat do sitega najedel; seveda ti snedenci ne smejo zraven biti.«

Njegova dobra in modra ženica je sklenila moževi želji ustreči. Prodala je par kopic jajec, za skupiček je kupila zajčka, ga skrbno pripraviša ter takoj drugo jutro rekla skrivaj možu: »Tamle v loncu imaš pečenega zajca in dobrega kruha. Kar zmuzni se iz hiše s pečenko, da te otroci ne opazijo; naj ti dobro diši!«

Mož skrije lonec pod jopič ter se poda na polje. Ko pride že daleč na polje, sede pod oljko, zmoli molitev pred jedjo ter se spravi na zajca tako zadovoljen in vesel, da bi celo s kraljem ne menjal. Kar stopi predenj stara, suha, grda postava; oči ima udrte, usta široke, nosu nima nobenega. Volbenk se strese od groze. Ker pa ni bil surovina, ampak prijazen mož, povabi gosta nepridiprava, da naj ž njim prigrizne. »To pa to; mi zelo ustrezješ,« odgovori postava, sede ter začne jesti. Toda glej! Postava ne jé, ampak žrè; ena, dve, tri in zajec je pogoltnen.

Kmetič gleda predse zamišljen, žalosten.

»Oh,« vzdihne, »zakaj nisem ostal doma! Bi zajca vsaj z ženo in otroci pojedel; sedaj ga mi je pa pogoltnila ta pošast.«

Neprijazni gost si obriše usta ter reče: »Volbenk Kveder! Tvoj zajec mi je dobro dišal.«

»No, to sem dobro videl in tudi skušil,« odgovori kmet nejevoljno.

»Zahvalim te, povrnem ti!«

»No, no, če bo le res,« odgovori kmetič mrzlo.

»Kaj ne, rad bi vedel, kdo da sem? Veš, Volbenk, jaz sem smrt, prava smrt!«

Volbenk se strese, kakor bi mu kdo za hrbtom hipoma s topom ustrelil.

»Ne boj se!« reče smrt, »ne bom te takoj vzela. V zahvalo za tvojo prijaznost ti svetujem: postani zdravnik! Skrbela bom, da si boš pri tem nabral bogastva in postal slaven.«

Kmetič se hudomušno nasmehne pri teh besedah: jaz, pa naj bi zdravnik postal! »Ljuba smrt,« izpregovori nato, »zadovoljen sem, če me še dolgo, dolgo lepo pri miru pustiš. Da bi pa bil za zdravnika, to pa res ni zame!«

»Zakaj pa ne?«

»Saj nisem bil nikoli v šoli.«

»To je vseeno.«

»Ne znam ne grško, ne latinsko!«

»Tega tudi ni treba!«

»No, pa še pisati ne znam; če pa berem, mi črke kar plešejo pred očmi!«

»Saj tudi tega ne boš potreboval, ko boš za zdravnika,« reče smrt, »le name se zanesi; zagotovim te, da boš najslavnejši zdravnik, če tudi se nisi nič učil. Misliš li, da se jaz kaj brigam za učenost teh študiranih doktorjev? Jaz ne pridem in ne grem, kakor bi oni radi, ampak kakor sama čem. Ako zgrabim kako človeče za uho, ga vzamem seboj, če se gospod doktor tudi na glavo postavi. Sicer pa jaz hočem, da postaneš zdravnik; če se pa braniš, te pa vzamem koj seboj. Torej molči in poslušaj, kaj ti naročim!«

»Bom, bom! le govori!« odgovori Volbenk malo nevoljen, ker se je moral le prisiljen vdati.

»Ako te bodo klicali k bolniku, govori dalje smrt, »in me boš ti videl ob vzglavji postelje sedeti, povej odločno že naprej, da so vsi pripomočki zastonj; bol-

nik bo moral umreti; naj se torej pripravi na odhod; ako me pa ne boš videl pri bolniku, pa povej naprej, da bo bolnik gotovo ozdravel in mu zapiši — vodo iz vodnjaka.«

Smrt pokima ter hiti proč. Ali zviti kmetič vpije za njo: »Nečem reči »na svidenje«, jaz upam, da me ne boš nikoli več obiskala; če pa prideš, bom pa imel vedno zajca pripravljenega, da te pogostim!«

»Nikar si ne delaj skrbi, ljubi Volbenk,« odgovori smrt, »dokler ne boš videl razpadati svojega stanovanja, ne pridem pote!«

Volbenk Kveder se vrne zamišljen domu ter pové ženi vse, kaj se mu je dogodilo. Žena pa je bila modrejša od moža ter je dejala: »Smrti se že sme verjeti, saj ni nobena reč tako gotova kot smrt.«

In žénica je začela okoli pripovedovati, da je njen mož najizvrstnejši zdravnik na svetu, češ, da spozna na prvi pogled, ali bo bolnik umrl ali še ostal pri življenju. Besede ženice so šle hitro od ust do ust. To vam je bilo smeha in norčevanja. »Ta človek je znorel,« so kričali ljudje, »tudi nas bi rad za nos vlekel. — Gospoda bi rad igral, pa se mu priimek gospod toliko podá, kot klobuk oslu.« Navihane dekleta pa so sklenile, da se hočejo malo ž njim ponorčevati ter ga osramotiti. Ena izmed njih pravi: »Jaz se bom naredila bolno, ve ga boste pa poklicale in on bo mislil, da sem res bolna; to se bo vrezal!«

Rečeno, storjeno. Pred sobo so k vratom postavile veliko košaro smokev (fig). Dekle leže norčujoč se na posteljo ter stoka in zdihuje, da bi se kamnu smilila. Težko so tovarišice zadržavale smeh. Gredo urno po Volbenka. Ta pride, zapazi pred vratmi košaro smokev, stopi k postelji navidezno bolne in ugleda ob vzglavju ležišča — smrt.

»Bolnica je slaba,« reče kmetič, »in bo umrla!«

»Kaj pa ji je,« vprašajo druga dekleta ter se tiho kihitajo.

»Je preveč smokev pojedla,« reče novi zdravnik, »in ne bo nobenemu več o tem pravila.«

In zares, dve uri pozneje je bila dekle mrlič.

Silno naglo se je raznesla ta strašna novica. Volbenk Kveder je zaslovel kot najprebrisanejši zdravnik. Klicali so ga k vsakemu bolniku. Nabral si je toliko bogastva, da ni vedel kam ž njim. Svoje sinove in hčere je lepo preskrbel ter jim pomagal do častnih služb. On sam pa ni maral za čast. Le zložno, mirno je hotel živeti. To mu je pa dobro teknilo. Postal je debel in tolst, da malo takih. Njegov obraz je bil okrogel kot solnce, truplo njegovo je bilo podobno sodčeku. Še bolj kot za svoje telo, je skrbel za svoje stanovanje. Gorje tistemu, ki bi se drznil njegovo stanovanje poškodovati; njegov zidarski mojster je moral hišo njegovo vedno hraniti v najboljšem stanu. Kajti Volbenk se je vedno spominjal besedi smrti, ki je rekla, da ne bo prišla prej, dokler ne bo začelo razpadati njegovo stanovanje, — razpadati pa ni smelo, in tako bom eno zagodel smrti, si je mislila zvita buča.

Toda leta so prinesla čudežnemu zdravniku neprijetne stvari. Lasje so se pobelili in so naposled izpadli; zobje so se mu polomili, hrbet se mu je skrivil. Naposled se ga je lotil protin ter ga je položil v postelj. Netopir prifrči v sobo ter mu prinese pozdrav od smrti, — bolniku se je zdelo to le slaba šala.

Nekega dne začne bolnika dušiti; sova zapoje pod oknom ter naznanja, da je smrt že na potu. Bolnik se nad tem raztogoti. Drugi dan ga še bolj duši. Pes na dvorišču tuli ter sporoča ubogemu Volbenku, da je smrt že blizu; bolnik pa o tem neče nič vedeti ter jezno vrže bergljo na psa. Toda vse ne pomaga nič. On postaja vedno slabši in slabši; kar stopi smrt k durim ter potrka. Urno ukaže Volbenk zapahnití duri, toda smrt se zmuzne skozi ključavnico ter stopi pred postelj.

»Kaj pa še, ti smrt, prijateljica,« reče umirajoči, hudujoč se, »ali nisi rekla, da boš le prišla, ko bo začelo moje stanovanje razpadati? Moj stan je še čisto dober in jaz te še nisem prav nič pričakoval, če se si mi tudi naznanjala po poslancih.«

»Aj, aj,« pravi smrt, »mar nisi zgubil svojih moči, ali ti niso izpadli lasje in zobje? Tvoje stanovanje je tvoje telo.«

»Ah,« vzdihne globoko bolnik, »na to pa nisem čisto nič mislil. Ti mi prideš čisto nepričakovano.«

»Tem slabše zate, Volbenk Kveder,« odgovori smrt, »kajti kdor je pripravljen, se me ne ustraši, če pridem.«

Vi umrljivi ljudje ste slepi, ker nečete spoznati, da kdor je rojen, mora tudi umreti. »Bodite pripravljeni, ker ne veste ne ure, ne dneva, kdaj Gospod pride!«

Teotim.

Dan obračuna.

Za poslednjo nedeljo cerkvenega leta.

Solnce bode otemnelo,
več ne bo sijala luna,
»pridite!« bo zadonelo,
prišel dan je obračuna!

Prah teles se bode zbiral,
trupla bodo oživila,
grob za grobom se odpiral,
večnost bode se začela.

V tebi vstal bom ves prerojen
ter zagledal v veličasti
sodnji prestol, kjer bom sojen
po Sodnikovi oblasti.

Vse boš sodil, o Pravični,
ki smo v prahu te molili.
A gorje!, bo vpil krivični,
da smo zlobno te tajili!

Kje je naša prejšnja slava?
kam bi zdaj se mogli skriti?
Vse pred njim odkrito plava,
mi smo strti in razkriti!...

Križ na nebu se zasveti
v solnčnih žarkih večne slave.
Glas veli odbrani četi:
»V večne pridite višave!«

»Vi pa, ki ste se trudili
zlobno križ rešenja streti,
večno ste se pogubili,
poberite se prokleti!«

Limbarski.

Za prvo obletnico sv. misijona v Komendi.

(V. B.)

Od 13. do 20. novembra lanskega leta so vodili trije gg. misijonarji od Sv. Jožefa pri Celju sv. misijon v Komendi. Zadnji dan misijona t. j. zadnjo pobinkošno nedeljo popoldne se je uvrstila dolga procesija kot spremljevalka najsvetejšega Zakramenta iz župne cerkve ter zavila proti Kaplji vasi in okrog bolnišnice nazaj. Pri tisti veličastni procesiji je korakal ob šolskih otrocih edini nadzornik in reditelj njihov bolehnih g. kaplan Rihard Smolej.

In spet se je vila dolga procesija na praznik Marijinega brezmadežnega Spočetja iz župne cerkve komendske venkaj proti

veliki cesti. Tedaj pa so ob tem žalnoveličastnem sprevedu nesli šesteri Orli istega g. kaplana utrujeno truplo ter ga slednjič oddali črnim možem, da ga popeljejo v rojstni kraj v Ljubljano k večnemu počitku, njega, ki si z dušnopastirskim in organizacijskim delom ni dal počitka.

Prvo nedeljo po svetem misijonu, to je prvo adventno nedeljo, dne 27. novembra, je zadnjikrat oznanoval božjo besedo, in sicer z ozirom na sv. misijon. V tisti svoji poslednji pridigi je proti koncu kakor v neki nezavestni slutnji izrekel besede: »In sodba je morda za marsikoga izmed nas

prav blizu.« Zadnjikrat pa je maševal dne 11. decembra.

Menimo, da obletnice njegove prezgodnje smrti (rojen dne 27. aprila 1879.) ne moremo boljše obhajati, kakor če tisto pridigo, iz katere veje prav njegov duh, podamo svojim čitateljem tu natisnjeno kot trajen spomin in opomin, ki velja ne le komendskim župljanom, ampak nam vsem.

Pridiga

po končanem sv. misijonu na 1. adventno nedeljo, dne 27. novembra 1910. v Komendi. Govoril Rihard Smolej, kaplan, kot zadnjo svojo. († 6. dec. 1910.)

Tisočera zahvala troedinemu Bogu, ki nam je dal dočakati sv. misijonskega časa! Čast in zahvala božjemu Srcu Jezusovemu, ki je ob sv. misijonu v preobilni meri razlivalo v srca nas vseh neizmerne milosti svojega usmiljenja!

Predragi v Kristusu! Zares marljivo in vneto ste porabljali dneve zveličanja in s svetim veseljem zajemali iz božjih studencev novega duhovnega življenja. In potrebno je bilo to vsem. Kdor je bil že poprej dober, vnet kristjan, mogel se je v sv. misijonu še bolj navdušiti za bogoljubno življenje. Mlačne je misijonska milost vzbudila k gorečnosti in spokornosti. Oni pa, ki ste bili zakopani v razne pregrehe, ste se mogli v sv. misijonu zbuditi iz grešnega spanja. V odkritosrčni, skesani, morda vesoljni spovedi ste uničili vse prejšnje grešno življenje. Duhovno prerojeni morete sedaj hvaliti neskončno usmiljenega Boga. Vsi pa, kajne, smo sklenili zanaprej Bogu zvesto služiti, se po božjih in cerkvenih zapovedih natančno ravnati v vsem svojem življenju, dokler nas ne pokliče pred svoj sodnji stol. Ta sklep smo vsi skupaj glasno in slovesno izrekli Jezusu samemu, izpostavljenemu v najsvejšem zakramentu. Predragi v Gospodu! Ali bomo ostali vsi zvesti temu sklepu, zvesti svojemu Odrešeniku Jezusu Kristusu, ki je naš sklep poslušal in tudi sprejel? To je najvažnejše vprašanje po sv. misijonu. Ostanite zvesti! To je bila vsebina sklepnega govora misijonskega.

Ali bomo ostali vsi zvesti misijonskim sklepom? Vprašam še enkrat. Da, bomo, bomo z božjo pomočjo, če bomo porabili za to potrebne pripomočke, ki nam jih ponuja neskončno dobrotljivi Bog. Brez teh pomočkov pa ne bomo ostali zvesti, ampak kmalu, kmalu obljudo prelomili in marsikdo bo padel spet v iste pregrehe, če ne še v večje. Zakaj velika je moč sovražnikov našega

zveličanja, ki hočejo sadove sv. misijona uničiti, unlčiti srečo, ki smo jo ravnokar prejeli za čas in večnost.

Oglejmo si zato danes, prvo adventno nedeljo, te sovražnike sv. misijona in preudarimo, katere pripomočke nam je rabiiti, da si ohranimo v srcu sad sv. misijona do dneva naše sodbe v večnosti.

1. Naš najhujši sovražnik je hudobni duh, tisti duh, ki je s svojim uporom proti Bogu zapravl vso svojo lepoto, vso svojo srečo za celo večnost. Satan dobro ve in čuti, da mu ravno sv. misijon iztrga največ neumrjočih duš, katere je menil imeti že popolnoma v svoji oblasti. Zato tudi napenja vse svoje sile, da bi po sv. misijonu vernike omajal v njihovih dobrih sklepkih ter jih zopet zvalil v prejšnje grešno življenje. Sv. Peter piše: »Vaš zoprnik hodi okoli kakor rjoveč lev in išče, koga bi požrl.« Primerno temu govori sv. Frančišek Salezij: »Psi ne napadajo domačih, ampak le ptuje ljudi; ravno tako tudi hudi sovražnik ne napada več njih, ki so njegovi. Ako torej zalezuje kako srce, je to znamenje, da še ni njegovo; in kolikor več čednosti je v srcu, toliko hujših naporov je pričakovati od satana.«

Vse podlo delo satanovo meri na to, da bi kristjane zvalil v smrtne grehe, jim tako vzel posvečujočo milost božjo, z njo ljubezen božjo in pravico do večne sreče, ko jih je oropal vseh zaslug za nebesa ter jim vzel tudi zmožnost, novih zaslug si pridobiti za večno življenje.

Da to doseže, kaže kristjanu grešno življenje prijetno, lepo krščansko pa zoprno, marsikomu obeta dolgo življenje, ko bo še časa dovolj za pokoro, marsikomu vzbudi tisti napačni strah pred ljudmi, tisti nesrečni strah, ki je zabranil že brez števila krščanskih čednosti in jim pot zaprl v milijone src. Ko se mu pa posreči, kristjana zvaliti v smrtni greh, potem ga zadržuje, da bi se hitel oprostit v zakrament sv. pokore, ali pa mu pri spovedi vrne tisto sramežljivost, ki mu jo je vzel pred spovedjo, ker vsled zamolčanega greha provzroči božji rop pri spovedi in pri sv. obhajilu. Tako zapeljuje hudobni duh, ta naš zakleti sovražnik.

2. On ima pa na zemlji tudi mnogo pomočnikov, ki vneto opravljajo njegovo delo zapeljevanja v greh. »Kateri so na njegovi strani, ga posnemajo,« pravi sv. pismo. (Modr. 2. 25.) To so hudobni ljudje, to je svet, zoper katerega je Jezus tolikrat govoril tako ojestro. Svojim apostolom je rekel po zadnji večerji: »Ako vas svet sovraži, vedite, da je nene poprej sovražil, kot vas. Ko bi bili iz

Empfangschein — Prejemnica

über eine Einlage von } K h } d. i.
o vlogu od } t. j.

Acenen }
kron }

auf das Scheckkonto bei
dem k. k. Postsparkassen-Kasse in Wien, Nr. **24.797**
na čekovni račun
pri e. kr. poštno hranilničnem uradu na Dunaji, številka.

Kontoinhaber: — Imetnik računa:

Upravništvo „Slovenca“, „Domoljuba“
in „Bogoljuba“, LJUBLJANA

Unterschrift des Postbeamten:
Podpis poštnega uradnika:

Naročnina »BOGOLJUB«. Erlagschein — Položnica

Einlage } K h }
Vlog }

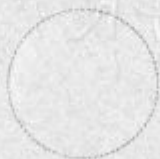
geleistet durch }
vplačan po }

in }
v }

auf Konto-Nr. } **24.797**
na račun št. }

am }
dne } 191

Poststempel:
Poštni pečat:

24

Diese Scheine sind durch den Postbeamten abzutrennen und mit der Tagesrechnung an das k. k. Postsparkassen-Kassenzentrum einzusenden.

Te listke naj poštni uradnik oddeli in pošlje z dnevnim računom e. kr. poštno-hranilničnemu uradu.

Buchungsschein — Vpisnica

Von der Partei
anzuführen:
Naj popisa
stranka: { Einlage } K h
Vlog }
geleistet durch }
vplačan po }

Konto-Nr. }
Račun št. } **24.797**

Poststempel:
Poštni pečat:

24

Von der Partei anzuführen.
Naj popisno stranka.

Našim gospodinjam in kuharicam.

Podrobnosti o kuhinjski umetnosti ni bilo mogoče natančno obrazložiti v splošni knjigi o gospodinjstvu, katero smo naznanili na drugi strani.

Za to poglavje je bila potrebna posebna knjiga, v kateri lahko vsaka gospodinja in kuharica hitro poišče, kako se pripravi vsaka posamezna jed okusno, na preprost način in z malimi izdatki. **Vsakdo namreč ve, da zna izkušena in varčna kuharica s skromnimi sredstvi pripraviti boljša in tečnejša jedila nego slaba gospodinja z bogato izbranimi pripomočki.**

Dobro in varčno kuhati pa ume le gospodinja, ki zna navadna, pa tudi fina in najfinejša jedila tako pripraviti, da ne gre nič v izgubo, da se vse pametno porabi in primerno varčuje, ter tako živi ob zmernih sredstvih zadovoljno in srečno.

Vsa ta umetnost je z največjo skrbnostjo in natančnostjo obrazložena v naši novi knjigi:

MAGDALENE PLEIWEISOVE

SLOVENSKA KUCHARICA.

Šesti natis priredila

S. M. FELICITA KALINŠEK,

šolska sestra in učiteljica na „Gospodinjski šoli“ v Ljubljani.

Šesti natis te najbolj razširjene slovenske knjige je vsaj trikrat obširnejši, nego prejšnji natisi ter je izšel v dveh izdajah.

Velika izdaja, ki obsega sploh vso kuhinjsko umetnost, bodisi za vsakdanjo rabo, bodisi za fine in najfinejše sloje, ter ima mnogo slik v besedilu in 17 finih večbarvnih tabel. Cena K 5.20, v platno vez. K 6.—, po pošti 30 vin. več.

Okrajšana izdaja brez slik, za navadno rabo in vsakdanje potrebe, K 3.—, v platno vezana K 3.60, po pošti 30 vin. več.

KATOLIŠKA BUKVARNA V LJUBLJANI.

„GOSPODINJSTVO“ in „SLOVENSKA KUCHARICA“ sta dve dragoceni knjigi, kateri naj si za mal denar nabavijo vse naše gospodinjke, matere, žene in dekleta. Omisli naj si ji vsaka slovenska družina, **ki hoče povoljno shajati pri tej neznosni draginji.**

Naročilnica.

5 vin.

Katoliška Bukvarna

Ljubljana.

Za slovenske žene, matere in dekleta.

Gospodinja in mati je osnovni steber, na katerem sloni blagostanje in sreča posameznih družin, pa tudi moč in prospeh celih narodov. Skrbna gospodinja, verna in razumna mati je prva in glavna vzgojiteljica ljudstva. Blagor narodu, ki ima dobre, skrbne in varčne gospodinjke!

Zato si pa mora tudi slovensko dekle, ki svoj narod ljubi, v prvi vrsti prizadevati, da postane dobra gospodinja in se izvežba v vseh strokah gospodinjstva.

Sveta dolžnost vseh slovenskih deklet in žena je tedaj, da se kar najbolj pobrigajo za svojo **gospodinjstvo izobrazbo**, kar bodo storile najlaže, če se ravnajo po nasvetih nove knjige:

GOSPODINJSTVO.

Navodilo za vsa v domačem gospodinjstvu važna opravila.

Šolam in gospodinjam sestavila

S. M. LIDVINA PURGAJ,

voditeljica „Gospodinjke šole“ v Ljubljani.

Knjigo, katero smo dosedaj Slovenci občutno pogrešali in ki podrobno razpravlja o vseh panogah gospodinjstva, je spisala dolgoletna praktična gospodinja, kateri pa ne manjka kot voditeljici gospodinjke šole tudi teoretične naobrazbe. Priklopljen je knjigi tudi pouk, **kako rabiti zdravila in streči bolnikom**, kar je oskrbel dr. Dolšak, praktični zdravnik v Ljubljani.

Knjigo so odobrili **najboljši strokovnjaki**; zanimali so se zanjo važni faktorji, posebno sta jo pospeševala **c. kr. kmetijska družba in deželni odbor**, ki je ustanovil že več gospodinjstev šol, v svesti si, kake odločilne važnosti je umno gospodinjstvo za blagostanje cele dežele; rabila se bo knjiga tudi na gospodinjstev šolah.

Knjiga ima tudi **mnogo lepo izvršenih slik**, ki pojasnjujejo besedilo, privsemtem pa stane nevezana samo **K 2·20**, v platno vezana **K 2·80**, po pošti 30 vin. več.

KATOLIŠKA BUKVARNA V LJUBLJANI.

Najboljša slovenska kuhinjska knjiga je naznanjena na drugi strani.

Podpisani naroča:

Slovenska kuharica

Magdalene Pleiweisove. Šesti natis priredila S. M. Felicita Kalinšek.

..... *Velika izdaja, v platno vezana, K 6.—.*

..... *Okrajšana izdaja, v platno vezana, K 3·60.*

..... **Gospodinjstvo.**

Solam in gospodinjam sestavila S. M. Lidvina Purgaj. V platno vezana K 2·80.

Naslov naročnika:

svetá, bi svet svoje ljubil; ker pa niste iz svetá, ampak sem vas jaz od svetá odbral, torej vas svet sovraži. Na svetu boste bridkost imeli, ali zaupajte, jaz sem svet premagal.« (Jan. 15, 18, 19, 16, 33.)

Svet je ostal, kakršen je bil. Kristusove namestnike, Kristusove učence, pravoverne in bogoljubne kristjane sovraži ter jih skuša od dobrega odvrti. Zato se mu mudi zlasti po sv. misijonu, ko kristjani požive svojo vero, spoznajo ostudnost in pogubnost greha in se s trdnimi sklepi hočejo lotiti novega življenja. Svet pa jih skuša z lažjo, z zabavljicami omajati v dobrih sklepih, z raznimi pretvezami se prizadeva, poriniti jih v mlačnost in potem v pregrešno življenje. Svet govori in laže: »Saj ni tako hudo, kakor pridičujejo misijonarji, ti le strašijo, pretiravajo; Bog ni tako oster, saj je neskončno usmiljen.« In zopet bega svet zlasti brezskrbno mladino, kakor jo je motil in vabil v starih časih, kot se bere v knjigi modrosti: »Pridite in uživajte pričujoče dobrote in hitro rabimo stvari še v mladosti. Napolnujmo se z dragim vinom in mazili in naj nam ne odide časov cvet! Venčajmo se s cveticami, dokler ne zvenejo. . . . povsod puščajmo za seboj znamenja veselja; ker to je naš delež.« (2, 6. — 9.) Tako in podobno govori in dela zapeljivi svet ter pohujšuje zlasti nedorasle, pehaje jih tako v satanovo žrelo.

3. Tretji naš sovražnik, ki ga pa vsakdo nosi sam v sebi, je hudo poželenje, ki ima svoj sedež v našem mesu. V tem pomenu je rekel Jezus Kristus: »Duh je sicer voljan, meso pa je slabo.« (Mat. 26, 41.) In sv. Pavel piše: »Meso poželi zoper duha, duh pa zoper meso; ta dva sta namreč eden drugemu zoper, da ne storite, karkoli hočete.« (Gal. 5, 17.) Sv. Jakob pa je zapisal, da je vsak skušan, kadar je od svojega poželenja vlečen in vabljen. (1, 14.)

Sv. evangelist Janez našteva v svojem 1. listu trojno poželenje, rekoč: »Vse, kar je na svetu, je poželenje mesa in poželenje oči in napuh življenja, kar ni iz Očeta, ampak iz sveta. In svet preide in njegovo poželenje. Kdor pa stori voljo božjo, ostane vekomaj.« (2, 16, 17.) Hudo poželenje nosi človek s seboj od rojstva do groba. Ta sovražnik je ostal tudi še po sv. misijonu v našem srcu in spet nas bo napadal in nam z vso silo hotel oropati dušni mir. Zlasti bo hudo skušal tistega, ki se mu je poprej rad udajal ter stregel svojim mesenim strastem z nečistostjo, z nesramnostjo, s pijančevanjem in požrešnostjo. Treba bo stanovitnega boja, da zmagáš nad svojo poželivostjo, ljubi kristjan.

II. Ko smo si tako ogledali trojnega sovražnika našega zveličanja in posebno razdiravca misijonskih sklepov, preudarimo še, kako se mu bomo ustavljali in s kakimi pripomočki ga gotovo premagali.

V današnjem berilu nam kliče apostol: »Noč je prešla, dan pa se je približal. Vrzimo tedaj od sebe dela teme in oblecimo orožje svetlobe. Kakor po dnevu pošteno hodimo, ne v požrešnosti in pijanosti, ne v nečistosti in nesramnosti, ne v kregu in nevoščljivosti, temveč oblecite Gospoda Jezusa Kristusa.« Katero pa je »orožje svetlobe«, s katerim se imamo boriti zoper raznovrstne sovražnike zveličanja?

Najboljše bojno sredstvo zoper naše dušne sovražnike je čuječnost s ponižno molitvijo in kar je s tem v zvezi. Saj vam je znan Jezusov opomin: »Čujte in molite, da ne pridete v skušnjavo!« (Mat. 26, 41.) Za njim opominja prvak apostolov: »Bodite trezni in čujte!« (1. 5, 8.) Sv. Janez Zlatoust pa pravi: »Rjojenje levovo ne preplasi tako drugih zveri, kakor molitev hudobne duhove.« Zato se po navodu papeža Leona XIII. že od leta 1886. moli po vsaki tihí sv. maši po vsem katoliškem svetu »za spreobrnjenje grešnikov« in prosi prvaka nebeške vojne, sv. Mihaela, nadangela, naj z močjo božjo satana in druge hudobne duhove, ki hodijo po svetu v pogubo duš, v pekel pahne.

Kaj premore čuječnost in verna molitev, naj vam pojasni sledeče pismo, ki ga je pisal bivši nizozemski vojak svojemu prijatelju.

»L. 1872. sem bil pri naboru potrjen v vojake. Posebno goreč za molitev nisem bil ne prej, ne med vojaško službo, tudi v cerkev pri vojakihi nisem mogel veliko hoditi. Kako lahko se izgubi v nevarnosti vojaškega življenja mlad, neizkušen človek, če ni posebno dober. Kletvina je tu na dnevnem redu, napeljujejo ga v najgršo nečistost, pijančuje se tudi ne po redkem, skušnjave v greh so silno velike in raznotere. Toda glej, med vsem časom nisem nobenkrat podlegel skušnjavi. Izpolnjeval sem po možnosti verske dolžnosti, udal se nisem kletvini. Zaničeval sem nesramno govorjenje, nečistosti sem šel s pota najskrbneje. Tudi sem bil član katoliškega vojaškega društva. Dosluživši sem se čudil svoji stanovitnosti. Nisem mogel misliti, kako bi jo bil zasluzil. Toda kmalu sem izvedel vzrok. Oče so vsak večer sv. rožnemu vencu dodali pristavek, da bi rožnivenška Kraljica zame prosila pri svojem nebeškem Sinu. Srčno sem hvaležen Mariji prečisti De-

vici, pa tudi svojim staršem, o katerih upam, da se že dolgo vesele v nebeški družbi.«

Torej vam tudi jaz rečem: Verni kristjani! »Ne ljubite ne sveta, ne tega, kar je v njem. Ako kdo svet ljubi, ni Očetove ljubezni v njem.« (I. Jan. 2, 15.) Ali ne veste, da je prijateljstvo tega sveta sovraštvo do Boga?« (Jak. 1, 4.) Pazite, s kakimi ljudmi se družite, glejte, kaj se bere, kaj se počne pod vašo streho!

Možje in žene, vstopajte v 3. red sv. Frančiška, ki je tudi tukaj ustanovljen. Tu si boste ohranili dobre sklepe sv. misijona, ohranili si duha Kristusovega zase in za vzgojo svojih otrok. Mladeniči in dekleta, oglasite se za Marijino družbo, v kateri se boste vneli za pošteno krščansko življenje in si boste pod posebnim varstvom preblazene Device Marije toliko lažje ohranili najlepšo čednost, ki je ravno v mladih letih izpostavljena tolikim nevarnostim. Hudobni svet se organizira vedno bolj in preži na mladino, da bi ji spridil srce! Krščanski mladenci, organizujte se tudi vi še bolj v Marijini družbi in v telovadnem odseku Orlov našega izobraževalnega društva! Ne hodite vsak po svojih potih, da vas svet ne vlovi v svoje zanjke ter vas dušno in telesno ne pohabi! Storite to sedaj koj po svetem misijonu, še danes, ne odlašajte od dneva do dneva, da ne bodo vaši lepi sklepi v sv. misijonu brez uspeha in utegne bitj nesrečna vaša večnost. Sv. Pavel vas opominja v današnjem listu: »Oblecite gospoda Jezusa Kristusa!« V misijonskih pridigah ste lahko spoznali Jezusove misli, Jezusovega duha, Jezusova dela. Teh misli, tega duha se navzemite: duha čuječnosti, duha pokorščine, duha samozatajevanja, duha bogoljubnosti in molitve. Želim vam tudi prav obilno duha ljubezni do Jezusa v najsvetejšem zakramentu, da ga boste pobožno molili, spodbudno se v cerkvi pred njim vedli ter ga radi in pogosto prejemali v sv. obhajilu. V misijonskem času ste oblekli Gospoda Jezusa Kristusa,

vaša srca so čista. Treba pa, da ohranite Jezusa v svojih srcih in to vam bo mogoče le, ako pogosto in vredno prejemate nebeški kruh, »kruh življenja«. (Jan. 6, 48.) Tako boste mogli govoriti z apostolom: »Živim, toda ne jaz, živi pa v meni Kristus.« (Gal. 2, 20.)

Zatorej, predragi v Kristusu, tudi v sv. adventnem času ne zamudite prejeti svetih zakramentov; sicer utegnete izgubiti duha Kristusovega še preden pride Božič in se vam skalé vsi dobri misijonski sklepi.

Kristjani! Obnovimo sedaj sklepe sv. misijona! Recimo dobremu Zveličarju: »V novem cerkvenem letu hočemo pričeti novo življenje, življenje po božjih in cerkvenih zapovedih. Kakor po dnevu hočemo pošteno hoditi, ne v požrešnosti in pijanosti, ne v nečistosti in nesramnosti, ne v kregu in nevoščljivosti, temuč obleči hočemo Tebe, o Jezus, da se tako pripravimo na sodbo, katero nam, o Gospod, napoveduješ v današnjem evangeliju!« Kristjani! Ne pozabite: Sodil vas bo Jezus Kristus, ne bo vas sodil svet. Nepoboljšljivi svet je že sam obsojen v pogubljenje. Svet vam pri božji sodbi tudi ne bo mogel prav nič pomagati. Kaj bi torej sedaj z njim držali ali se ga bali radi čednostnega življenja? Satan je pa tako že obsojen in zavržen; ali naj njega poslušamo?

Naš sodnik je vsevedni Bog, kateri nas bo sodil po vseh naših mislih, naših željah, naših besedah, naših dejanjih. In sodba je morda za marsikatero izmed nas prav blizu. Blagor tebi, kristjan, če boš sedaj po svetem misijonu živel bogoljubno in tako pričakoval sodbe v večnosti! Vekomaj boš blagroval sv. misijonski čas; zakaj stopil boš v večnosti med tiste, ki bodo zaslišali iz ust večnega Sodnika besede: »Pridite, blagodarjeni mojega Očeta! Posedite kraljestvo, katero vam je pripravljeno od začetka sveta! (Mat. 25. 34.) Amen.

Slovinci v Gradcu in na Dunaju.

Slovinci v Gradcu. Znano je, da je Gradec eno izmed tistih mest, kjer se pogubi največ Slovencev. Svobodomiselni nemški nacionalci in socialni demokratje delajo javno mnenje in diktirajo »pravico«. Pod vplivom teh je vsa mestna uprava. Tako je Gradec menda edini v krščanskih deželah, kjer se 16.000 Slovincem ne dovoli slovenska

pridiga. Ni torej čudno, če toliko poštene mladine zaide k socialnim demokratom. Resnica je, da se graška socialna demokracija rekrutira po veliki večini iz slovenskih mladencev. Veliko odgovornost bodo imeli oni, ki to mirno gledajo! Pa pravijo: »Saj ljudje razumejo tudi nemške pridige.« Res, v par letih se fant nauči nemščine, toda takrat ve-

činoma ne hodi več pridige poslušati, ker je že pri socialnih demokratih. — In kaj naj rečemo o slovenskih dekletih? Rajši molčimo, slika bi bila prežalostna! — Da se vsaj nekoliko odpomore tem tužnim razmeram, se je ustanovilo pred štirimi leti v Gradcu »Slovensko katoliško društvo Kres«, ki ima namen zbirati in ohraniti graške Slovence poštene. Na občnem zboru, dne 22. oktobra, se je pokazalo, da »Kres« svojo nalogo uspešno izvršuje. Prireja poštene zabave, predavanja in izlete. Naši vrli krščanski akademiki žrtvujejo čas in vse moči, ko vodijo izobraževalno delo v »Kresu«. V letošnjem letu pa se je storil že velik korak naprej. Ustanovilo se je »Društvo sv. Marte« za brezposelne služkinje. To društvo ima v Prokopigasse št. 12 svojo hišo, kamor se je preselil tudi »Kres« in »Zarja«. V zaupanju na božjo pomoč delamo in zdi se, da Bog blagoslovlja delo. — Na eno si usojamo opozoriti. Če hočemo, da bo naše delo imelo trojnih uspehov, moramo biti složni. Veliko naročnikov ima »Bogoljub« v Gradcu, ali našega društvenega življenja se ne udeležujejo, niti naših prireditev. Zdi se nam, da pri nekaterih vlada mnenje, da je naše društvo tudi tako, kot druga slovenska liberalno - socialno demokratska društva. Vabimo vse poštene Slovence v naš krog, kjer se bodo sami prepričali, da ima »Kre« tako vzvišene cilje, da zasluži vsestranske podpore.

Društvo sv. Marte pa se obrača z nujno prošnjo na vse Slovence, ki imajo kaj smisla za njegovo prekorsno delovanje, da ji priskočijo na pomoč z denarnimi prispevki. Zima že trka na vrata; stroški se bodo zvišali vsled kurjave. A vedno več deklet prihaja v naše prostore, ki jim nudijo varno zavetišče, pred velikomestnimi nevarnostmi. Že sedaj jih prihaja do deset na dan; a pozimi bo število poskočilo, ž njimi pa seveda tudi izdatki. Kdor ve, kaj pomeni za mlado deklo pošteno in varno zavetišče, kamor se zateče v sluča-

ju potrebe, ta se gotovo ne bo pomišljal poslati denarni prispevek društvu sv. Marte, ki tako skrbi za slovenska dekleta. Razposlali smo čez 1500 položnic; a odzvalo se jih je komaj 200! Naj se vsaj sedaj prebude iz svojega spanja in pošljejo svoj prispevek kot Miklavžev dar!

Z Dunaja. Od leta 1904. imamo že Slovenci na Dunaju vpeljano mesečno slovensko službo božjo, vendar so naši rojaki še malokdaj v tem času tako veseli in zadovoljni zapustili cerkev sv. Antona v XV. okraju, kakor dne 12. novembra t. l. Ta dan je namreč prišel med nas prevzvišeni gospod dr. Andrej Karlin, škof tržaški, ki se je tedaj mudil na Dunaju zaradi škofovskih konferenc. Pred številno zbranimi slovenskimi poslušalci je imel krasen, našim razmeram primeren govor, v katerem nas je svaril pred nevarnostmi velikomestnega življenja in nam podal zlate nauke, po katerih naj se ravnamo, da ostanemo stanovitni v pravenu krščanskem življenju. Prevzvišeni nadpastir: naj bo prepričan, da si bomo Slovenci na Dunaju dobro vtisnili v spomin njegove prepričevalne besede in se tudi po njih ravnali. Bodi mu izrečena na tem mestu najprisrčnejša zahvala za njegovo prijaznost! — Z zadovoljstvom moramo poročati, da se Slovenci na Dunaju jako radi udeležujejo slovenske službe božje. Ta je vsako drugo nedeljo v mescu popoldne ob tričetrt na tri v cerkvi Sv. Antona (XV. okraj, Ponthongasse 16) in obstoji iz sv. rožnega venca, slovenske pridige in litanij z blagoslovom. Vsa čast mešanemu zboru »Straže«, ki nas vsakokrat razveseli s krasnimi slovenskimi cerkvenimi pesmicami in mnogo pomore, da nam je slovenska služba božja še bolj priljubljena! — Semintje se še vedno zgodi, da pridejo Slovenci na Dunaj, ki ne vedo za slovensko službo božjo. Zato se obračamo do slovenskih dušnih pastirjev v domovini, naj opozore na to vsakega rojaka, ki misli iti na Dunaj.

Kaj pa Amerika?

List »Ave Maria« piše: V Ameriki bomo zgubili stotisoče priseljenih katoličanov. Od doma niso prinesli seboj tistega globokega verskega prepričanja, ki bi povsodi najprej gledalo na spolnjevanje verskih dolžnosti. Zato se naseljujejo v krajih, kjer ni blizu ne daleč ne cerkve ne duhovnika. Tako imamo

veliko naselbin raznih priseljenih narodnosti, ki štejejo po 500, 1000, da, po več tisoč katolikov — pa brez pastirja, brez cerkve. Škofje vidijo to, pa so brez moči. Vidijo zlo, pa — nimajo duhovnikov. Žetev je velika, toda delavcev je malo.

Ne hodite v Ameriko!

V Galileji in Egiptu.

(Spomini »Galilejcev«. — Piše Iv. Kogovšek.)

(Dalje.)

3. V Gospodovi domovini.

Na vsak način moram še povedati, kako imenitne odpuske smo nesli s Karmela. Vsi duhovniki smo dobili pismena pooblastila, da smemo sprejemati v bratovščino karmelske Matere božje. Nakupili smo tudi svetinjic, ki so sedaj že dovoljene namesto vseh škapulirjev Matere božje. Na eni strani je podoba Marije z Jezusom v naročju; oba imata v rokah škapulir. Okoli je latinski napis: »Devica karmelska, prosí za nas!« Na drugi strani je podoba presv. Srca Jezusovega.*

Ko smo pridrdrali z gore, smo morali skozi celo Hajfo. Kmalu ob vhodu v mesto imajo samostan in deklško šolo redovnice boromejke. Tod okrog je velika naselbina neke vrste nemških protestantov »templarjev«. Prav prijazni in gostoljubni ljudje so, kakor smo se nazaj grede prepričali. Mesto samo se človeku ne zdi drugega kakor en sam velik trg. Ljudje drve vse vprek, vpijejo, kupujejo in prodajajo ter spet hite dalje po svojih opravilih. Za Jafó se mi zdi Hajfa eno najbolj živahnih jutrovskih mest. V nekaterih ulicah smo se komaj prerili skozi gnječo. Nekje se nas je zaletelo toliko voz skupaj, da po človeško soditi ni bilo mogoče priti iz zagate. Ko so se Arabci nakričali in skregali — za konje in vozove se prvi hip še zmenili niso — so se s čudovito spretnostjo izmotali narazen. Na velikem trgu smo videli cele gore žita. Poleg vsakega kupa čepi gospodar in prodaja. Ponoči ne spravi žita nikamor, ampak se zavije v svoje cunje, leže poleg njega in zaspi. Veseli smo bili, da smo zopet zadihali sveži zrak, ko smo prišli iz mesta. Ob cesti je veliko turško pokopališče.

Svet je tuptatam precej močviren, zlasti kjer teče potok Kišon. Tedaj ni imel kaj prida vode. Ob tem potoku je pomoril prerok Elija na božje povelje Baalove preroke.

Parkrat smo se vozili prav zraven železničnega tira. Od Hajfe do južnega brega galilejskega morja (postaja Samah), dalje do Damaska in preko Libanona v Bajrut ob morju vodi železnica. Pri potovanju po svetih krajih Galileje je pa turški »lukamatija« človeku samo v napotje in mu ne pomaga čisto nič. Kakega stalnega voznega reda pri

Turkih sploh ni. Par ur preje ali kasneje — to je vseeno. Ne spominjam se, da bi bil videl v Galileji kak vlak vseh pet dni, kar smo bili tam.

Tisti čas so bili vlaki polni samih turških vojakov; kakor so nam pripovedovali, jih je prišlo okoli 10.000 nad uporne Druze, ki so začeli moriti kristjane in tujce.

Kmalu od Hajfe nas pozdravlja z morskega obrežja lep palmov gaj. Peljemo se skozi par vasi, kjer prebivajo Druzi, neki poseben narod. V večji množini bivajo skupaj bolj severno od teh krajev, pod Libanonom in v obližju Damaska. Vere so pol turške, pol poganske. Kristjanom, zlasti Maronitom, svojemu sosednemu narodu, so zelo sovražni, drugače pa silno gostoljubni. Na njihovih hišah, ki so kaj ubožne, smo videli majhne kolibe iz vej. Tudi ponekod drugeje smo to opazovali. V veliki vročini bivajo v senci teh kolib in tudi prenočujejo v njih.

Ob cesti smo videli več vodnjakov. Kamele ali osli vlačijo po cel dan vodo iz njih. Živali imajo oči zavezane, da se jim ne zvrtili v glavi, ker hodijo vedno v krogu.

Kmalu nas sprejme precej velik hrastov gozd v svojo prijetno senco. Nekaj nenavadnega je gozd za te kraje. Zazdelo se nam je kar nekam domače v njem. Cesta se polagoma dviga in ko pridemo na vrh, se ustavimo pod košatim hrastom. Tu je običajni počitek. Kako krasen pogled se nam odpre na ono stran griča! Cela ezrelonska ali jezraelska ravan leži pred nami. Ponekod je prav lepo obdelana. Tupatam se belijo po višavah lične vasi in mesta. Na desno tja proti jugovzhodu, kjer se končava dolgi, precej razjedeni greben Karmela z Elijevo kapelico, se vidijo v daljavi samarijske gore. V ospredju stoji Mali Hermon, za njim bolj proti vzhodu pa na dolgo raztegnjeno gorovje Gelboe, kjer je padel izraelski kralj Savel. V spomin nam je prišlo srce pretresujoče planke Davidovo: »Gore Gelboe, ne rosa ne dež naj ne pade na vas, kjer so padli junaki Izraelovi! Vse gore, ki so okrog, naj Gospod obišče, preko vas, gore Gelboe, pa naj gre mimo!«

V vznožju Malega Hermona stoji Najm, sedaj borna vas. Tu je obudil Jezus mladeniča, edinega sina žalostne vdove. Nekoliko v stran je mestece Endor, kjer se je po božjem pripuščanju prikazal Savlu prerok Sa-

* Svetinjice ima naprodaj Katol. tiskovno društvo (H. Ničman) v Ljubljani.

muel. Pod gorami so še razna druga mesta. V Djeninu je po ustnem izročilu ozdravil Gospod deset gobavih. Nekoliko na griču leži Zerain, nekdanji Jezrael, stolno mesto prevezetnega izraelskega kralja Ahaba in njegove hudobne žene Jezabele. Tu, na ezrelonski planjavi je zadela Ahaba strašna božja kazen. V boju je bil ubit in psi so lizali njegovo kri, ko so izpirali kraljevi bojni voz. V slavnostnem obhodu skozi mesto pa so vrgli Jezabelo z okna kraljeve palače med oboroženo vojsko, kjer je bila do smrti pomandrana. Pač strašni spomini! Sploh je cela ezrelonska ravnina vsled neštetihi vojska kar prepojena s krvjo in baje je spomladi vsa polna samega krvavordečega cvetja.

Zopet zasedemo vozove in oddirjamo nizdol. Cesta je še skoraj nova, a vsa razdrapanana. Prahu je bilo toliko, da so se kolesa skoraj do pesti udiralala vanj. Ob deževju je silno blata, zlasti v ravnini, tako da večkrat vsa vožnja zastane. In da bi vozniki vozili vsaj po cesti! Komaj smo bili v ravnini, kar zapode s ceste v stran. Strašni oblaki sivega dima nas objamejo. Čudno se nam zdi, zakaj ne gremo po cesti naprej. P. Benigen nam kmalu pojasni to reč. Vozniki so povsod, kjer so le mogli, vozili po stari cesti. Tako sovraštvo imajo domačini do vseh novih naprav, da po novih cestah niti nečejo voziti. Samoobsebi je umevno, da za ceste tudi nihče ne skrbi in tako polagoma razpadejo. Škoda krasne ceste, ki ji komaj najdeš para pri nas! Turška vlada jo je morala zgraditi na pritisk nemške države, ko je obiskal potem nemški cesar (menda pred 13 leti) sv. deželo. Cesta je izpeljana od Hajfe do Galilejskega morja. V nekaj desetletjih bo vsa cesta seveda le še razjeden kolovoz, ako bo prepuščena Turkom na milost in nemilost.

V ravnini smo se ustavili blizu neke vasi pred raztrgano turško bajto. Nekaj Turkov je čepelo pred njo v nekakšni kolibi. Sreballi so črno kavo in prigrizovali kruhove skorje, drugi pa so pušili cigarete. Kakor je bilo videti, jim post tistega meseca ni delal dosti preglavice. Gledali so tako grdo, da nas je stresel mraz in smo se že precej nezaupno spogledavali. Ko smo dobili nekoliko korajže, smo izstopili. Nekateri so naročili piva. Steklenice so bile tako nesnažne, da me je naenkrat minul ves »apetit«. K pivu je prinesel mož tudi ledu. Stopim čez prag. Bil je en sam prostor, toda bila je skupaj gostilna, prodajalna, stanovanje, menda še hlev in kar je sicer treba pri hiši. Žejem sem bil od sile. Z nekaj tovariši naročimo črno kavo. Mož vzame žlico, nasuje vanjo

nekaj kavinega zrnja, zakuri samovar ter kavo oprazi. Nato strese zrnje v možnar ter ga zdrobi. Te reči nasuje potem v krop, ki je vrel v samovarju. »Ta pa zna!« pravim sam pri sebi, ko pomislim, kakšne ceremonije so pri nas s »kofetom«, predno ga mati pripravijo za kuhanje. Nato naliže kavo v skledice in mi se je lotimo z največjo slastjo. Bila je res izvrstna, kakršno znajo kuhati samo Arabci. Nič nas ni motilo, da je bila zraven tudi gošča; samo to nam ni bilo všeč, da so bile skledice tako neznansko majčkene.

Tudi vozniki so se nekoliko okrepčali ter napasli in napojili konje. Nato se odpeljemo dalje. Čim bolj se bližamo Nazaretu, tem bolj nam utriplje srce. Svet se polagoma dviga, zlasti na levici proti severu. Vozimo se skozi več vasi. Vse se nam zdi nekako bolj prijazno kakor drugod. Ljudje niso tako od ljudni, tuptatam nas kdo celo prijazno pozdravi in se prekriža v znamenje, da je kristjan. Kaj lična je vas El-Mudjedil, kjer je mnogo kristjanov in celo katoličanov. Ravno mračiti se je pričelo, ko smo se peljali mimo hiš. Vmes je nekaj lepih cerkva, tudi katoliška in čedno šolsko poslopje.

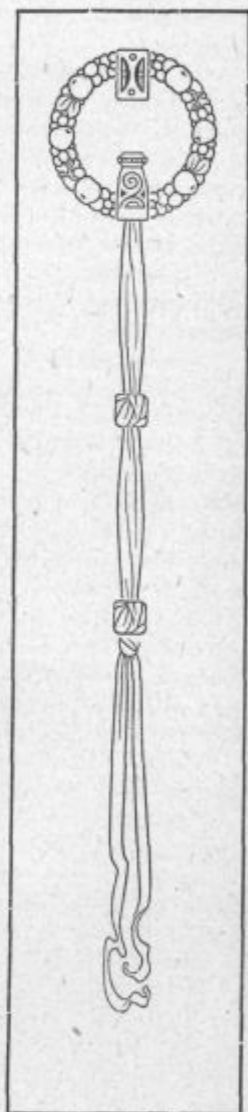
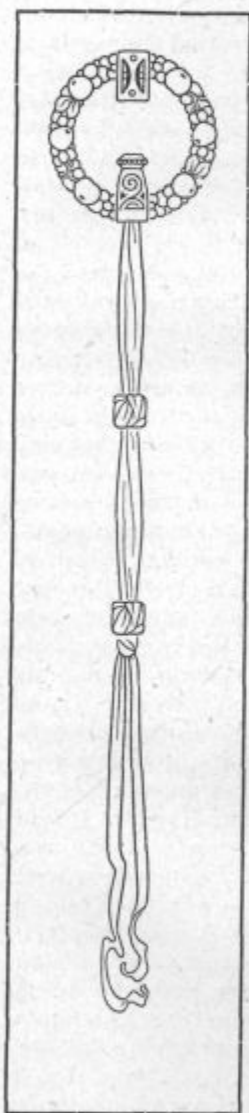
Ko zavijemo nekoliko na levo na drugo stran višave, ugledamo nov prizor. Kakor iz tal izrasla stoji pred nami, za oko ne posebno daleč, gora Tabor kakor velik, poveznjen kotel. Pred njo, nekoliko proti severu se razprostira v polkrogu prijazno z oljkami obraslo hribovje. Tu notri se skriva blaženo mestece, kamor nas pelje naša pot. Na levi ob cesti nas opozori p. Benigen na lepo cerkev z dvema stolpoma sredi ličnih hiš. To je Jafia ali tudi Jafa, rojstni kraj Cebedejevih sinov, apostolov Jakoba in Janeza, bratrancev Gospodovih. Njih mati Saloma je bila sestra Device Marije.

Kraj postaja vedno bolj prijazen; vse je lepo obdelano in zasajeno. Vedno gremo po ovinkih nizdol. P. Benigen nas opomni, da imamo ravno še dovolj časa, da pozdravimo Marijo v njenem mestecu z veselim delom sv. rožnega venca. S tako srčnim veseljem pač še nismo nikoli molili te molitve kot tedaj. Solze so nam kapale po licih, skoraj nismo mogli izgovarjati besed. Srce je bilo prepolno . . . Še sedaj, ko se spominjam tega trenutka, mi stopajo solze sameobsebi v oči. Ravno dokončali smo molitev, ko se razgrne pred nami »cvetlično mesto«, kakor natrešeno ob pobočju prijaznih hribov. Zdi se mi, da sem zopet doma po dolgih, dolgih dnevih. Vse se nam zdi tako kakor bi prišli med znance iz starih dni. Ljudje so hiteli skupaj, ko smo se ustavili pred gostiščem frančiškancev in nas prijazno pozdravljali.

Prav podobno je, ako se pripelješ v mesto od naše strani tja, kakor ako prideš v Solkan od Gorice sem, celo hiše so precej enake. V Nazaretu je skoraj tretjina hiš zidanih po našem ali vsaj po italijanskem načinu. Tudi »Casa nova«, kjer smo se nastanili, ima streho, kakor hiše pri nas.

Prva pot nas je vodila na najznaemnejši kraj v Nazaretu, v cerkev Marijinega

ponos, da bomo za nekaj dni tudi mi prebivavci Nazareta. Frančiškansko gostišče je še precej nova stavba, lepa in velika z visokimi, zračnimi sobami. Prostora ima za 200 romarjev. Z vsem smo bili preskrbljeni in prav prijazne ure smo preživeli tukaj. — Okoli nas se je v veži nabralo kmalu precej nazareške mladine. Pozna se ji, da je kaj olikana, saj je v mestu vse polno šol. Besede »bakšiš«

Sv. apostol Andrej.

oznanjenja. Ravno »Ave Marijo« je zazvonilo, ko smo stopili pred oltar Oznanjenja v kapelici pod velikim oltarjem ter ginjeni poljubovali blaženi kraj. Iz vsega srca smo pozdravili na glas Marijo z onim pozdravom, ki jo je ž njim prav na tem kraju prvi pozdravil nadangel Gabriel.

Vrnili smo se v svoje stanovanje k večerji. Skoraj se nas je hotel lótevatí nekak

nisem slišal v celem Nazaretu. Otroci so nam ponujali na prodaj za odpustke razne stvari, tudi lastnoročne izdelke. Deklice so nam nudile prav lične čipke, dečki pa fotografirane posnetke znamenite slike »Sv. Družine« v delavnici sv. Jožefa. Kdo bi bil mogel odreči ljubki nazareški mladini njih prošnje? Vsak nekaj smo si kupili za spomin. Pa je res nazareško ljudstvo nekako drugače kot drugo.

Vsem se pozna neka posebna olikanost in obzirnost do tujcev. Nadležni niso prav nič, pač pa zelo prijazni. Saj ni čuda! Med 7000 prebivalci so kristjani v večini. Prav mnogo je tudi katoličanov (okrog 2500); drugi so razkolni Grki in kakih 1500 mohamedanov. Judov v Nazaretu ni. Nekaj posebnega! Ne trpe jih ne kristjani ne Turki. Vsakega Juda izženo, kdor bi se hotel nastaniti v mestu. Oni, ki so nekdanj pahnili svojega rojaka — Zveličarja iz mesta, so sedaj sami pregnani iz njega.

Ljudstvo ni tako zagorele polti kakor so sicer Arabci. Obrazi so se mi zdeli čisto naši, domači. Noša je seveda stara, kakor vidimo n. pr. sv. Družino na podobah! Dečki do kakega 16. leta imajo navadno vsi belo tuniko (srajco) nekoliko čez kolena in lično prepašano, kakor upodablja dete Jezusa v njegovi mladosti. Ta mladina se ti nehote mora prikupiti, saj te pri vsakem koraku spominja božjega Deteta!

Zvečer smo še precej dolgo časa sloneli na balkonu nad glavnimi vrati in zrlji po čudovitem mestecu. Posebno lepo se vidi gornji konec. Hiše se dvigajo druga nad drugo po griču navzgor, iz vsake pa sveti lučka, tako da se zdi ves hrib posejan kakor s samimi zvezdicami. Zvečer ni bilo v mestu tištega običajnega hrupa kakor drugod. Zdelo se nam je kakor doma, ko se zbira zvečer družina v hiši in pričakuje matere, ki pripravlja v kuhinji večerjo. Nato se mirno vsedejo, med prijaznimi pomenki povečerja, odmolijo sv. rožni venec in se vležejo k zaželjenemu počitku.

Zares! Neka nepopisna milina in rajski mir se razliva nad ljubkim mestecem. Kamor se ozreš, se ti zdi, da zre nate mili obraz njega, ki je rasel tukaj v milosti in starosti in modrosti pri Bogu in pri ljudeh. Poleg njega pa te spremlja vedno tudi ljubeznjivi pogled Device iz Nazareta. O blaženo mesto in blaženo ljudstvo, ki prebivaš v njem!

Tako sladko že dolgo nismo počivali kakor tisto noč. Drugo jutro smo zgodaj vstali in maševali v cerkvi Marijinega oznanjenja. Imel sem posebno srečo, da sem maševal prav pri oltarju, ki stoji v votlini pod glavnim oltarjem, ki stoji na mestu, kjer je po ustnem izročilu stala preblažena Devica, ko jo je pozdravil nadangel Gabriel. Pod oltarno mizo so v kamen vklesane besede: »Tukaj je Beseda meso postala.« Kakšni občutki so nam prevzeli srce, ko smo poljubljali to sveto mesto, se pač ne da povedati. Ne veš, ali je res, ali sanjaš. Srce ti je prepolno rajskih občutkov, ne veš, ali bi molil ali jokal. O blaženi kraj, ne izgineš mi iz spomina!

Ali vam hočem natančno opisovati to svetišče? Naj se omejim le na poglobitve stvari. Znotraj se mi zdi cerkev precej podobna cerkvi M. B. na Rožniku pri Ljubljani. Nekako tako je velika, posebno svetloba se mi je zdela ista. Veliki oltar je kakor navadno povsod na svetih krajih za mnogo stopnjic višje nad drugo cerkvijo, ker je pod tem delom cerkve glavno svetišče, in sicer na tistem prostoru, kjer je nekdanj stala sveta nazaretska hišica. Nekaj zidovja sv. hišice pa se še vidi tudi tukaj v votlini pod velikim oltarjem.

Predno se pride k oltarju oznanjenja, sta na vsaki strani dva oltarja, na levi nadangela Gabriela, na desni sv. Joahima in sv. Ane, staršev Marijinih. Tik oltarja sv. Gabriela stoji presekan steber — nekaj ga visi od stropa, nekaj ga štrli od tal. Tu je po izročilu pozdravil nadangel presv. Devico. Na vseh prostorih visi polno dragocenih svetilk. Nekoliko naprej je kapela sv. Jožefa, odkoder se pride po nekaj stopnjicah v precejšen prostor, kjer pravijo, da je bila kuhinja Matere božje. Vse se nahaja v tleh. Ko je bila stara cerkev porušena, so kar na razvalinah zidali novo. Morali so pa zelo hiteti, ker so dali Turki frančiškonom samo 6 mesecev odloga za zidanje. Zato tudi ni bilo mogoče postaviti kake posebno mogočne stavbe. Zidali so cerkev l. 1730., prenovili pa l. 1880. Posebno veliko je prispeval naš cesar. V cerkvi sami je več oltarjev. Veliki je prav ličen. Nad njim visi nekako »nebo«. Oltarna slika predstavlja Marijino kronanje v nebesih. Ta oltar so dali napraviti Neapolitanci z Laškega. Sploh so najlepši mramornati oltarji v sveti deželi njihov dar, kakor smo spoznali iz napisov. Silno lepo sliko ima oltar sv. Jožefa. Najdragocenejši med vsemi pa je krasni kameniti oltar, prvi od duri na moški strani. Podaril ga je naš cesar in je posvečen Materi božji sv. rožnega venca. Nad vse ljubeznjiv je kip Marije z detetom Jezusom v naročju. Na koru so prav lične orgle. Sredi na ograji pred velikim oltarjem, ravno nad vhomod v spodnjo kapelo stoji prav lep kip lurske Matere božje.

V tej cerkvi se čuti človek najbolj domačega v vsej sv. deželi. Lična je, dasi preprosta kakor naše cerkve doma. Glavna reč pa je, da tukaj nima nobena druga verska ločina kaj pravice, ampak cerkev je samo katoliška. Povsod drugod na svetih mestih, pri Božjem grobu, v Betlehemu itd. te motijo razkolniki ali Grki, ali Armenci ali Kopti in ne vem, kdo še vse, tu je pa res nebeški mir. Lahko moliš, mašuješ in kar hočeš.

(Konec prihodnjič.)

CERKVENI RAZGLED.

Po svetu.

Kardinalski kolegij se bo pomnožil v kratkem za 17 novih članov; skupno bo potem 63 kardinalov. Izmed onih, ki jih je imenoval Pij IX., živi še samo eden: Oreglia; 30 jih je iz dobe Leona XIII. Med novimi kardinali bo 6 Italijanov, štirje Francozi, 2 Američana, 1 Španec, 1 Anglež, 1 Holanec in 2 Avstrijca, namreč nadškof dunajski dr. Fr. Nagl in nadškof olomuški dr. Fr. Bauer, po rodu Čeh.

Poroča v cesarski hiši. Dne 21. oktobra je poročil v imenu sv. očeta Pija X. msgr. Bisleti nadvojvoda Karla Franca Jožefa s princesinjo Cito Parmsko. Sv. oče je novoporočencema poslal krasno darilo: srebrno podobno Zveličarja, okrašeno z dragocenimi biseri. Msgru. Bisletiju je asistiral bogoslovni profesor princ Maks Saksonski. Po poroki je msgr. Bisleti prebral tudi voščilno pismo sv. očeta.

Lep zgled. 16. novembra se je pripeljal v Gorico novoporočeni nadvojvoda Karel Franc Jožef s svojo soprogo nadvojvodinjo Cito. Podala sta se takoj v stolnico, kjer je nadvojvodinja pristopila k svetemu obhajilu. Nadvojvoda je ves čas, ko je Cita molila zahvalne molitve, klečal poleg nje in molil. — Na Kostanjevici sta si visoka gosta ogledala grobnico kraljev Burboncev.

Duhovne vaje za vojaške novince so imeli letos marsikje po Nemškem, preden so »potrjeni« šli k vojakom. V škofiji Paderborn se je udeležilo te zelo potrebne pobožnosti 1045 mladeničev. Kdaj bo pri nas kaj takega?

Vojska. Že več kot mesec dni se preliva kri na vročih afriških tleh v mestu Tripolis in v okolici. Pridružila se je puškam in topovom še ena morilka: kolera. Poroča se o grozodejstvih, ki jih uganjajo italijanski vojaki, ki moré tudi nedolžne otroke ter stare ljudi. Gotovo je, da Turkom in Arabcem ne bomo pripisovali posebne olike in človekoljubnosti; če se ti skušajo maščevati na nedovoljen način nad italijanskimi vojaki, ki so se pravzaprav po krivici pritepli v tuje ozemlje, je umevno, dasi nedopustno; da pa Italijani ravnavo z Arabci tako kakor se za izobražen narod in niti za divjaka ne spodobi — to je sramotno. — Za nas katoličane ne ostane drugega kakor goreče klicati k Gospodu

Bogu: »Vojske, reši nas, o Gospod!« Pripomniti je treba, da se utegne sedanji boj razviti in raztegniti tudi na druge države, kar nas Bog varuj! Upamo vendar, da ga bodo preprečili.

Je bilo pričakovati. Turki in mohamedanci ne zataje svojega značaja. V sedanji italijansko - turški vojski, ki obeta katoliški Cerkvi v Tripolitaniji sicer marsikaj uspeha, se je bati, da bi katoliške naprave, kolikor jih je, kaj ne trpele. Bojazen ni neopravičena, kajti v noči od 18. do 19. oktobra so mohamedanski Senuzi, ki pomagajo Turčinom, izlili svoj srd nad nedolžnimi redovniki. Obkolili so katoliški misijonski zavod. Vodja zavoda, duhovnik Umberto, se je hotel pogajati s poveljnikom, češ, da rad pretrpi vse muke, samo da bi prizanesli gojencem; toda Senuzi so ga umorili in razsekali truplo. Enako so usmrtili tudi vse prebivavce in nedolžne gojence, ki jih je družba rešila suženjstva. Umorjen je tudi pater Jožef, član družbe sv. Kamila. — Na ta način bodo Turki in Mohamedani izgubili še to malce naklonjenosti, ki bi jo utegnili imeti do njih nekateri Evropci v sedanji vojski, ko se — po vsem soditi — bore zoper krivično nasilje Italijanov.

»**Molite otroci,** oče gre krast!« tako je baje nekje nagovarjala neka čez mero preprosta mati svoje otroke . . . Tako nekako se zdaj godi v Italiji, kjer baje semintje priporočajo molitev za zmago tistih vojakov, ki so vsled višjega povelja tatinsko udrli na afriška tla.

Nižjeavstrijski katoliški shod. 4. in 5. novembra so imeli v Dunajskem Novem Mestu nižjeavstrijski katoličani peto zborovanje. Med 5000 udeleženci je bilo dokaj Dunajčanov; zastopano je bilo mnogoštevilno tudi visoko plemstvo. Upati je, da bo ta dobro uspešna katoliška manifestacija imela tudi blagodejen vpliv na dunajsko prebivalstvo, osobito na krščanske socialce.

Papeško palačo v Avignonu je izpremenila francoska vlada v muzej. Željo nekaterih vladnih mož, naj bi se priredila palača za gledališče, je zavrnil državni tajnik.

60.000 frankov je bilo vrnjenih te dni v Bruselju potom spovedne molčečnosti.

Zoper Cerkvi sovražne časopise je izdal v imenu vseh španskih škofov kardinal Aguirre pastirsko pismo. Kardinal poudarja,

da imajo krivdo katoličani, če raste ugled proticerkvenih časopisov; kajti — da navede samo en zgled — s svojimi naznanili mrtvaških svetih maš in drugih takih opravil, ki jih objavljajo po liberalnih časopisih, in ki stanejo veliko denarja, podpirajo v obilni meri samo slabo stvar. Kardinal prepoveduje torej vse predpravice in vse odlike pri mrtvaških opravilih, ki so bila naznanjena v liberalnih časopisih.

Po domovini.

Ljubljanskim katoliškim Nemcem. Ljubljanski Nemci so pri zadnji volitvi v Ljubljani zopet volili apostata Egerja. Kakor da nimajo nobenega drugega človeka, porivajo naprej zmirajo tega odpadnika. Vprašamo: **Kje so pa katoliški Nemci? Mar jih nič ni all nimajo v politiki nič govoriti? Saj imajo vendar službo božjo v štirih ljubljanskih cerkvah!** V Gradcu je Slovenci še v eni nimajo, dasi jih je mnogo več! Dasi pa uživajo Nemci v Ljubljani take predpravice, vendar nimajo katoličani med njimi nobene ali nobene vpliva v politiki ali pa premalo brige, katoliškega ponosa in odločnosti, drugače bi Nemcev v Ljubljani ne zastopal vedno in vedno apostat!! Da našega kandidata niso volili, o tem pričajo številke.

Škofovska posvetovanja na Dunaju so bila od 7. do 12. novembra. Predsedoval je praški kardinal Skrbensky. Na dnevnem redu so bili papeževi odloki, ki so bili izdani lani in letos, na pr. glede sodelovanja duhovnikov pri upravi premoženja, glede omejitve cerkvenih praznikov itd. Razgovor je bil tudi o katoliškem vseučilišču, ki se ustanavlja v Solnogradu. — O skrčenju praznikov je bilo mnenje z ozirom na neenake razmere po posameznih škofijah, različno. Ko pride odgovor iz Rima, bo stvar odločena.

V avdijenci pri prestolonasledniku, nadvojvodu Francu Ferdinandu je bil ljubljanski knezoškof dr. A. B. Jeglič dne 12. novembra; dne 13. novembra pa tržaški škof dr. Andrej Karlin.

Duhovske izpremembe v ljubljanski škofiji. Premeščeni so bili č. gg.: Ivan Štrubelj, kaplan v Vel. Laščah za župnega upravitelja pri Sv. Trojici nad Cerknico. Anton Črnugelj iz Št. Janža v Vel. Lašče. Jož. Koželj iz Kočevja v Št. Janž. Jakob Omahna od Sv. Trojice v Tržišču v Boštanj. Č. g. Fr. Golob, kaplan v Dobrničah je imenovan za župnega upravitelja istotam. — Preselili so se č. gg. Baltazar Bartol, župnik v p. iz Sp. Brnika v Sodražico; Juri Drnovšek, župnik v p. iz Zaloga v Repnje; Matej Jereb, župnik v p. s Primskovega v Sp. Brnik;

Franc Kralj, župnik iz Dobrnič v bolnišnico v Kandiji; Ivan Nemanjič, župnik, iz Št. Janža v Metliko. — Podeljena je župnija Stari trg pri Ložu č. g. Ivanu Kromar, župniku v Šturijah; Škocijan pri Dóbravah č. g. Karlu Čuk, kaplanu na Jesenicah; župnija Dobrniče č. g. Tomažu Rožnik, župniku v Selcih; župnija Hinje pa č. g. Ivanu Pelc, ekspozitu na Zdihovem. — Prezentiran je za župnijo Čatež ob Savi č. g. Frančišek Zorko, mestni kaplan pri sv. Petru v Ljubljani.

Desetletnico je praznoval salezijanski zavod v Ljubljani dne 5. novembra. Popoldansko opravilo in govor so imeli presvetli knezoškof.

† **P. Avrelj Knafelj.** Frančiškanski red je izgubil s smrtjo († 28. oktobra) pokojnega vikarja v ljubljanskem frančiškanskem samostanu enega najbolj priljubljenih in simpatičnih redovnikov. Bil je rajni pater še v najboljših letih, a smrt je zahtevala svojo žrtev. Po neprevidnosti si je zastrupil kri; po prvi prestani krizi je tekom meseca shiral in izdihnil. Med drugimi vrlinami omenjamo samo to, da je bil posebno vnet spovednik, ki se ni dal izlepa utruditi od številnih spovedancev. Bog mu bodi plačnik! — V Trstu je umrl vpokojeni šentjakovski župnik č. g. Ant. Hrovatin. N. v m. p.! — V ljubljanski hiralnici je pobrala smrt 20 let staro usmiljeno sestro Pavlo Spinčič. Navadna smrt teh junakinj ljubezni do bližnjega: sušica. Pokoj duši!

70letnico je obhajal dne 26. oktobra duhovni svétnik Simon Žužek, župnik v Vodica. Farani so ljubljene jubilaranta, ki deluje med njimi že skoraj 30 let, ta dan dostojno proslavili.

Voditeljem »Dejanja sv. Detinstva«. Ker bi rad uredil letno poročilo in knjižico »Dejanje sv. Detinstva« pravočasno tako, da bi jo prejeli deležniki že za božične praznike, zato prosim p. n. gg. voditelje, da bi zbrane doneske letošnjega leta doposlali prve dni meseca decembra. Kar bo došlo pozneje, se bo zabeležilo v račun bodočega leta. A. Čadež, škofijski vodja »D. sv. D.«

Pri sv. Jožefu nad Celjem se začnejo duhovne vaje za dekleta 21. prosinca 1912 zvečer. Končajo se 25. prosinca. V dneh 22., 23. in 24. prosinca bo sv. Rešnje Teló izpostavljeno v javno češčenje. Dekleta se v obilnem številu vabijo.

Goriško. Sv. birma v Dornbergu. V nedeljo, 5. novembra je bila sv. birma v Dornbergu, katere že več let ni bilo v tej duhovniji. Birmancev je bilo okoli 400. — Slov. kršč. soc. zveza za Primorsko je na občnem zboru 26. oktobra skle-

nila prirediti skupen pohod na evharistični kongres na Dunaj prihodnje leto. S tem pohodom bi bil združen obisk kakega drugega mesta in romanje v Marijino Celje. Obenem bi udeleženci prisostvovali katoliškemu shodu jugoslovanske mladine v Ljubljani. — V novi kapucinski cerkvi v Gorici je ekszellenca knez nadškof dr. Fr. Sedej posvetil dne 29. oktobra dva nova stranska oltarja, in sicer presv. Srca Jezusovega in lurske Matere božje. Kipa sta s Tirolskega. Blaga srca so naprošena prispevati z milodari za novo cerkev. Onim, ki so že kaj storili v ta namen, naj obilno povrne dobrotljivi Plačnik v nebesih! — Stolni dekan goriške metropolitanske cerkve je imenovan vlč. g. vitez Lenard Sion, dosedaj vikar in ceremonijar istotam.

Četrta zapoved. Dne 7. novembra t. l. je šel kmet Matevž Radej iz Šedma pri Rajhenburgu s svojim hudobnim sinom v vinograd. Ko sta se vrnila, je sin jel pretepati svojega očeta. V silobranu je zgrabil oče za puško; začel se je med obema boj za njo. V tem meatežu se puška sproži; v trebuh zadet se sin zvrne na tla. Prepeljali so ga v bolnišnico.

Slavnost krščanske mladine v Gradcu. V nedeljo, dne 30. oktobra, je praznovalo »Mladeniško društvo sv. Jožefa v Gradcu« 60letnico svojega obstanka. Slavnost je bila združena z manifestacijskim obhodom in tridnev-

nim mladeniškim zborovanjem. Pred cerkvi-jo Srca Jezusovega so se zbirala društva z zastavami. Našteli smo čez 60 zastav iz raznih okoliških krajev. Po slovesni sveti maši se je razvil veličasten sprevod 2000—3000 samih fantov z dvema godbama po graških ulicah v industrijsko dvorano, kjer je bilo slovesno zborovanje. Lepo je bilo videti to armado krepkih fantov, ki so tudi graškim svobodomiselnem pokazali, da je še nekaj neustrašene krščanske mladine. Ali, če pohvalimo mladeniče iz okolice, ki so se postavili, ne moremo tega reči o graški mladini sami. Razun že omenjenega društva sv. Jožefa, se je slavnosti korporativno udeležilo tudi Katoliško društvo rokodelskih pomočnikov, katerih precejšnja vrsta pa smo tvorili v veliki večini slovenski fantje. In mi smo tukaj opazili precejšnja razlika med slovensko in nemško mlad. organizacijo. — Ni bilo tistega duha, tistega ognja, ki vžiga v srcih navdušenje. — Slovenski mladeniči smo dobili vtisk, da graški krščanski socialci posvečajo mladeniškem gibanju premalo pažnje. Temu pa se ni čuditi, če pomislimo, da je graškim gospodom delo v »Ostmarki« prva skrb in da imajo v nekaterih društvih rajši socialne demokrate, kot poštene Slovence. — Dal Bog, da bi lepo zborovanje rodilo sad, da bo odslej drugače! — Slovenski Orel v Gradcu.

Književnost.

EXCELSIOR!

Nekoliko misli katoličkoga laika, posvečene hrvatskoj katoličkoj inteligenciji. S predgovorom presvijetloga biskupa dra. Antuna Mahničca. Naklada Hrvatskog akademičkog društva »Domagoj« u Zagrebu. Tisak Katoliške tiskarne u Ljubljani.*

Ta knjižica je v mičnem oblačilu te dni stopila med svet. Iz lepi uvodnih besedi škofa Antona s Krka se vidi, da je namenjena zlasti hrvaškemu dijaštvu. To kaže tudi knjižica sama, pisana gorko, mehko, iz mladega srca za mlade duše. Hrvaška katoliška dijaška mladina jo je hotela imeti; njen ljubljeneec, ki misli, dela in molí zanj dolí na skalnem kvarnerskem otoku, jo hvali, priporoča, biagoslavlja. Kdor jo naših prebereš, je boš vesel. To, kar sem sam izkusil, vem, da iz-

kusijo tudi drugi. Moja ocena, Slovincem namenjena, je kratka: Slovenska mladina, Excelsior v roke; tudi zate je pisani!

Par misli, ki mi jih je sprožila ta drobna knjižica, za nameček. Nekaj novega je v nji, skoraj bi rekel: nekaj modernega. Poznamo že tega duha in to smer pri nas iz »Mladosti« in iz »Zlate knjige slovenskih Orlov«. Stare resnice v novi obliki, ki jo je rodil globok duh, ki umeva šopot časovnih peroti.

Gospodinjstvo.

Navodila za vsa v domačem gospodinjstvu važna opravila. Šolam in gospodinjam priredila S. M. Lidvina Purgaj, prednica šolskih sester in voditeljica »Gospodinske šole« v Ljubljani. Knjiga stane 2 K 20 v., oziroma vezana 2 K 80 v., po pošti 30 vinarjev več. Založila Katoliška Bukvarna v Ljubljani. — Knjiga, ki obravnava vse panoge gospodinjstva, poudarja na prvem mestu tudi odločilni moment, ki mora dičiti vsako slo-

* Knjiga se dobi v »Katoliški Bukvarni« v Ljubljani; broširana stane 80 v; elegantno vezana 1 K 80 v.

vensko ženo in mater, namreč življenje po veri, brez katerega ni blagoslova pri hiši in ni tolažbe v bridkostih življenja. Le verna žena in mati more svojemu narodu podariti in obvarovati dušno in telesno zdravje. Knjiga, kateri je dodal dr. Dojšak, praktični zdravnik v Ljubljani, tudi poduk o zdravljenju in postrežbi bolnikov, je vsestransko dovršena. Vse slovensko ženstvo naj si tedaj za mal denar omisli to, že davno potrebno knjigo. Posebno pa še vabimo častite gospode duhovnike, posebno voditelje dekliških Marijinih družb, da bi poleg nabožnih predavanj poučevali zbrana dekleta ob družbinih shodih na podlagi te knjige tudi o umnem gospodinjstvu s tem, da bi jim razlagali iz knjige posamezna težje umljiva navodila, ki zahtevajo več strokovne naobrazbe. Saj je verski čut z dobrim gospodinjstvom v najožji zvezi in mora iti z njim roko v roki, kajti dobra gospodinja, mati, žena in vzgojiteljica ne more ravnati drugače, kakor da uredi svoje delovanje na podlagi sv. vere. Istotako bi tudi učiteljice na obrtno nadaljevalnih šolah lahko s primernim podukom izredno mnogo storile za povzdigo gospodinjске strokovne izobrazbe. (Op. uredništva. Pri cerkvenih družbenih shodih pač ne bo veliko mogoče razlagati te knjige, pač pa pri zasebnih, izven cerkve, kakoršne shode bi bilo želeli, da jih imajo vse družbe. Primerjaj »Vodnik marijanski«.) — V isti zalogi je izšla tudi druga knjiga, ki je za naše gospodinjke iste važnosti, namreč »Slovenska kuharica«, katero je priredila šolska sestra in učiteljica gospodinjске šole S. M. Felicita Kalinšek. Velika izdaja te knjige z mnogimi slikami velja vezana 6 kron, okrajšana izdaja pa 3 K 60 v. Tako popolne in tako vestno sestavljene kuhinjske knjige Slovenci še nismo imeli.

Našim malim.

Vzgojne slike iz svetega pisma. Knjige s podobami za otroke. — Katoliška Bukvarna v Ljubljani je založila več slovenskih mladinskih knjig, ki so opremljene z lepimi za otroški okus prirejenimi slikami; slike pojasnjuje od najboljših poznavavcev otroškega srca sestavljeno kratko besedilo v obliki mičnih, lahko umljivih zgodbic. Knjiga, ki jo krasí mnogo večbarvnih slik s kratkim besedilom, stane samo 90 vin. Tu imajo otroci nazorni in besedni pouk o čudovitem rojstvu in delovanju Jezusa, prijatelja dece, o sv. treh kraljih, angeljčkah itd. Stariši, ki žele s plemenitimi mislimi napolniti otroška srca, naj

posežejo po tej knjigi in jo podare za Miklavža ali za Božič svoji deci.

Šmarnice. Pisateljem, ki mislijo izdati kake šmarnice, naznanjamo, da naj malo počakajo. Rokopis za šmarnice, kolikor je uredništvu znano, je pripravljen že za štiri leta naprej. Za vsako leto so pa dosti ene. Za prihodnje leto se že stavijo »Šmarnice arškega župnika«.

Stenski koledar za leto 1912. je izšel v lepi izpeljavi v tiskarni J. Krajec nasl. v Novem mestu. Cena 40 vinarjev, s poštnino 10 vinarjev več. Za Ljubljano in okolico ima zalogo prodajalna »Katoliškega tiskovnega društva« (prej Ničman) v Ljubljani.

V molitev se priporočajo:

Javne zadeve: Razširjanje sv. vere po vsem svetu. Spreobrnjenje nevernikov, spoznanje krivovercev, združenje razkolnikov. Trudi in prizadevanja katoliških misijonarjev. — Pravo krščansko življenje med katoliškimi narodi. Spreobrnjenje grešnikov. Krščansko življenje po mestih in industrijskih krajih. — Nameni sv. očeta. Vsi katol. škofje in duhovniki. — Napredek katoliške stvari v Avstriji. — Katoliško življenje med Hrvati. — Versko življenje v naši domovini. Naša mladina. — Naši rojaki na tujem. — Napredek abstinence. — Da bi nam Bog dal srečno smrt. — Vsi, ki bodo ta mesec umrli.

Zasebne zadeve: Hudi jezi vdan sin. — Neki mladenič za ozdravljenje in blagoslov v važni časni zadevi. — Drug mladenič za srečo in blagoslov na duši in na telesu. — Da bi se ohranilo v neki hiši trdno krščansko življenje. — Neko dekle za spoznanje poklica in vredno prejetje sv. zakramentov. — Neka družina, posebno oče in brat. — Več oseb v raznih zadevah. — Neki sorodnik, da bi prišel do pravega spoznanja. — Neka družina za potrpežljivost in vdanost v božjo voljo. — Neki mlad duhovnik za milost božjo in razsvetljenje.

Zahvale.

Za razne od Boga prejete milosti se zahvaljujejo: A. Kernic, Ljubljana. — M. Vidmar, Ljubljana. — A. V. Ljubljana. — M. O. Celje. — T. Kovačič, Gornja Radgona. — Neka oseba iz Gotovelj. — M. Obrol, Sv. Jedert nad Laškim.

Dve posebni nalogi predstojništva Mar. družb.

Ali pač berete vsi udje predstojništva po vseh družbah ta-le navodila, pisana za vas? Menda vsaj vsi udje predstojništva imajo in berejo »Bogoljuba«! Drugače res ne vemo, kako da so prišli v predstojništvo, kajti v predstojništvu morajo biti gotovo najbolj zgledni udje. — Torej berite to in se natanko po tem ravajte!

Zadnjič ste slišali: dve glavni nalogi predstojništva so: 1. družbo nadzorovati; 2. za vsestranski prospah in napredek družbe skrbeti. Danes bi morali o teh dveh nalogah obširneje govoriti.

Preden pa o teh dveh splošnih nalogah govorimo, imamo danes razložiti in priporočiti vam dve posebni nalogi, za kateri se mudi, ker je ravno zdaj čas zanje.

1. Kakšno dolžnost ima predstojništvo do »Bogoljuba«?

To vam je bilo že lani ob tem času povedano. Ne bomo še enkrat vsega ponavljali; pa si poiščite še enkrat lanskega »Bogoljuba« 12. števil! Saj ga menda niste prodali v štacuno za škarniceljne?

Obkratkom je bilo tam povedano tole: **Noben družabnik ne sme biti brez družbenega glasila!** Shodi vsak mesec so premalokrat; ker pa večkrat biti ne morejo, jih mora branje nadomestiti! Tisti, družabniki, ki družbenega glasila ne berejo, nimajo pravega duha. Oni ne vedo

nič o drugih družbah, kaj in kako drugod delajo. To so mrzlaki, ki so pri družbi bolj po vnanje kakor s srcem. **Družbeno glasilo brati je družabnikom tako potrebno kakor k shodom hoditi.**

Tako ste brali že lani. In kaj ste na to storili? Ali je pri vaši družbi v tej zadevi vse v redu? Berejo vsi udje družbeno glasilo, »Bogoljuba«? — In če ne, kje je krivda? Ali ne pri vas? . . . In če ta napaka še ni odpravljena, kako jo boste odpravili?

Pri prvi seji predstojništva vzemite to reč v roke in recite: No, ste brali v zadnjem »Bogoljubu«, kako nalogo imamo? Ali je pri vas ta naloga že rešena? Če ne, kaj hočemo narediti?

Poleg voditelja, ki lahko seveda največ stori, je dolžnost predstojništva, skrbeti za to. Predstojništvo mora poleg voditelja skrbeti, da udje hodijo k shodom, prejemajo svete zakramente in izpolnjujejo druge dolžnosti. In ena teh dolžnosti je: brati družbeno glasilo. Torej kako bomo naredili? Vsak svetovavec (oka) ima poskrbeti za svojo vas. On ima dolžnost poizvedeti od vseh iz svoje vasi: Ali imaš »Bogoljuba«? Če ga nimaš sam, kje ga dobiš, da ga bereš? Če ga doslej nisi bral, si ga naroči! Ali če misliš, da ga sam ne zmoreš, vzemi se skupaj s tem ali tem!

S kom že boš? . . . To si zapišite vse na listek in pri prihodnji seji poročajte, kako je s to stvarjo! Pritisti seji se mora napraviti pregled čez celo družbo, je li v tem oziru pri družbi vse v redu, jeli ni pri družbi nikogar več, ki bi »Bogoljuba« nebral. — Da bodo imeli člani predstojništva lažjo nalogo, naj bi duhovni voditelj pri shodu najprej povedal, kakšno nalogo ima vsak svetovavec (ka) za svojo vas; s tem jim pot pripravi.

Izgovarjali se vam bodo morebiti, da nimajo denarja. Bejžte, bejžte, nikar ne vrjemite! Za pijačo imajo pa ljudje vedno dovolj denarja! Na Slovenskem pride na vsakega človeka, od najmlajšega do najstarejšega, na leto za pijačo 60 kron. In kaj imajo ljudje od tega? Veliko greha, bolezn, prezgodnje smrti itd. 60 kron! Za dobro berilo je pa 2 kroni preveč! Koliko stane »Bogoljub«? Toliko kot dobra dva litra vina! In kdo je tako reven, da bi ne imel na leto za dva litra vina? Še berač premore toliko! Od česa pa imaš več dobička: od nekaj vina, ki brž po grlu steče ali od dobrega časnika, ki ti daje dušni užitek celo leto? Nepotrebne potrate pri obleki bi v Marijini družbi tudi ne smelo biti; tudi tukaj se hitro kaka kronica prihrani. Kdor se torej na »Bogoljuba« noče naročiti, mu ne manjka nič drugega, kakor veselja za tako dušno hrano, to se pravi, manjka

jim pravega duha za Marijino družbo. Ko bi jih namreč družba veselila, bi jih ne bilo treba šele siliti z listom, ki piše o družbah. O takih velja: »O, da bi bil mrzel ali gorak! Ker si pa mlačen, te bom izpljunil!«

Predstojništva družb — vršite svojo dolžnost!

2. Kakšno dolžnost imajo predstojništva do sv. očeta?

V oktobrovi številki ste brali, da zbiramo duhovne darove za sv. očeta: molitev, sv. zakramente itd., ki jih ponese mo tje ob našem potovanju v Rim in predložimo sv. očetu.

Kaj ste pri vas na to rekli in kaj storili?

Če se predstojništvo zaveda svoje naloge, ste gotovo takoj pri prvi seji potem govorili in sklenili, kaj hočete storiti.

Če se pa tega niste zrajtali, pa vsaj pri prihodnji seji pretresajte to stvar: Ste brali v »Bogoljubu«? Nova naloga! Pa lepa, vesela naloga! Sv. očeta razveseliti z duhovnimi darovi! Kaj bomo storili pri nas in kako? Do konca meseca marca moramo poročati v Ljubljano, kaj smo pri nas napravili. In te sramote vendar ne prenesemo, da bi naša družba ne bila zraven! Pa tudi najzadnji ne maramo biti! Torej! — — —

Vidite, tako se mora delati! To je pravi duh in življenje v družbi.

To je apostolska beseda!

Neka prednica Marijine družbe nam piše:

»Obljubim Vam, g. urednik, da bom storila vse, kar mi bo mogoče, samó da bi se več pijancev spreobrnilo. Tudi umrjem rada, samó da dosežem svoj namen!«

To je beseda, ki je še nismo slišali! »Tudi umrjem rada!...« Moška beseda iz dekliških ust — in več kot moška — v resnici apostolska beseda!

To je prava Marijina hči! To je duh, ki naj bi prešinjal vse Marijine otroke!

Ne bo ji treba zaradi tega umreti. A da je pripravljena, če bi bilo treba, če bi mogla s tem kako dušo rešiti — to je velik dar, ki je božjemu Srcu neizmerno ljub.

Res, kaj bi se bali umreti; kaj pa imamo dobrega na svetu?! Če pa eno dušo rešimo, smo dosegli več kakor če bi živeli tisoč let in užili vse sladkosti sveta.

Takih deklet kaj več! To bi bila res Marijino armado, pred katero bi se pekeli treseli!

Zakaj bi pač tako ne bilo?

Zakaj si mi nad vse najdražja,
te nosim v duši dan in noč?
Zakaj so moja pota lepša,
če ti ponudiš mi pomoč?

Zakaj te išče misel vsaka,
trepeče k tebi vsak vzdihljaj?
Zakaj, zakaj srce zaplaka,
če tebi se odtujim kdaj?

Zakaj te zjutraj prvo najdem,
pozdrav ti prvi posvetim?
Zakaj, Marija, v tihi noči
ob mislih nate le zaspiš?

Zakaj ti nesem prvo rožo,
ki zlata vigred jo odpre?
Zakaj mi največ žarkih pesmic
iz duše v tvojo čast privre?

Zakaj ti križec vsak pokažem,
pokažem solzo in radost?
Zakaj, zakaj v pogledu tvojem
le srečo najdem in sladkost?

Zakaj, zakaj? Glej v duši nosim
odgovor rajskolep, globok:
»Zakaj bi pač tako ne bilo,
Marija, saj sem tvoj otrok!«

M. Elizabeta.

Domov k nebeški Materi.

Marijina kongregacija za gospode v Ljubljani pri č. oo. jezuitih je izgubila dne 14. oktobra 1911 svojega dolgoletnega, zvestega člana — Karola Šerca. Bil je Marijini družbi iz srca vdan, poln navdušenja za njo do zadnjega diha; kot član je bil sprejet dne 25. marca 1893. Najsrečnejše ure življenja so mu bile v kongregacijski kapeli; vestno je opravljal predpisane molitve in skrbno se pripravljaj na sv. obhajilo. Izpolnjevanje verskih dolžnosti mu je bilo nad vse, rožni venec najljubša molitev. Redkokdaj je bil odsoten pri tedenskem shodu v kongregaciji; le bolezen ga je odvrnila. Marijo je posebno častil, prav z otroškim zaupanjem. Vse Marijine praznike v letu je imel spisane, da jih ni zgrešil in k vsakemu prazniku nebeško Mater na kak način počastil.

Zaradi mučne bolezni, ki se je tako hudo razvila za časa potresa leta 1895 v Ljub-

ljani, ni mogel opravljati nobene službe. Dolgo dobo trpljenja je mirno, vdano in potrpežljivo prenašal. tudi o smrtni bolezni ni prišla pritožba čez ustnice, da je dne 14. oktobra t. l. dobro pripravljen na smrt zamenjal zemsko trpljenje z večnim plačilom. Ob svitu mrtvaške sveče je molil še »Posvetitev«, ki jo je molil ob sprejemu v Marijino družbo. Le še nekaj trenutkov življenja, a še vedno se gibljejo ustnice v molitev z molečimi: »O, Marija, brez madeža izvirnega greha spočeta, prosi zanj, ki k tebi pribežimo.« S križem v roki, na drugi ovit rožni venec, brez smrtnega boja, z Marijinim imenom na ustnicah je odhitela njegova lepa duša v večno plačilo, med tem ko navzoči molijo: »O, češčena Marija, o mila, milosti polna Mati, usliži naše prošnje in pelji to dušo v nebeško kraljestvo!«

Ponočno čuvanje pri mrličih.

Že večkrat se je povdarjalo, da ni umestno ponočno čuvanje pri mrličih. To se je pri naši Marijini družbi tudi prepovedalo. Ta navada je sicer sama na sebi lepa, krščanska. Ali tek časa je pokazal, da take navade niso več kar so bile. Sicer pa ni treba družega kakor malo bolj pogledati tiste, ki tako radi čuvajo pri mrličih. To so taki, ki 1. ljubijo žganje in tega dobe, 2. taki, ki jim navadno ni veliko za molitev in so navadno ob nedeljah pod zvonikom pri maši; da bi prišli ob

delavnikih, to jim še na mar ne pride; pač pa pridejo, kadar je poročna sveta maša, da pasejo zijala, 3. so pa taki, ki radi kaj zvedo, pa tudi radi pripovedujejo kake čenče. Taki se zberejo pri mrliču. Tu se poje, smeja, govori in je prav zabavni večer. Vse pa za ranjkega seveda! Ali pa to ranjkemu kaj koristi?! Torej nikdar ne hodite ponoči čut k mrliču! Rajši podnevu iti pokropit ali pa doma zmoliti par očenašev, pa bo bolje za vas in za ranjkega!

Iz Ambrusa.

Kako se gibljemo.

Treznostni odseki so nadalje naznanjeni:
Trst I. st. 41, II. 42. (Pridni!)
Reteče I. st. 4, II. 33.
Ptuj I. st. 3, II. 127.

Slavnost Marijinih družb v Ljubljani. V nedeljo, dne 10. decembra (ne 8. decembra, kakor se je sprva mislilo) bo pri Sv. Jakobu blagoslovljena zastava Marijine družbe. K tej slavnosti so vabljene vse ljubljanske družbe. Pričetek ob pol 3. uri popoldne. II. Družba pri nunah ima od 6. do 8. decembra duhovne vaje. Sklep in slovesni shod dne 8. decembra ob 2. pop. v cerkvi. — Dne 27. novembra je blagoslov lichtenthurnske družbe v cerkvi Jezusovega Srca.

Ribniške dekanije dekliške Marijine družbe so napravile dne 2. oktobra skupno romanje k Mariji Pomagaj. Bilo nas je do 700 z osmimi duhovniki. Dekanijski vodnik je imel zvečer ob prihodu kratek pozdravni nagovor, drugi dan ob devetih pridigo z vsebino: Vsaka Marijina hčerka naj si vzame z Brezij za spomin od Marije njeno ime, ki je ima na Brezjah, namreč Marija Pomagaj, da pomaga doma starišem, posebno vzgajati mlajše brate in sestre, v vasi pomaga voditi mladino k Jezusu in Mariji, pomaga v župniji duhovnemu pastirju, v cerkvi, v družbi, v odsekih itd. Popoldne se je vse poživljeno in solznih oči ločilo od Marije in se podalo na svoj dom.

V Škocijanu pri Turjaku šteje mladeniška Marijina družba 61 članov. Enega jim je že smrt ugrabila. V zgodovini te Marijine družbe je zapisano: Dne 16. septembra smo pokopali Andreja Starca. Pri pogrebu so fantje nesli venec z napisom: »Blagor jim, ki so čistega srca!« Nekaj ur pred smrtjo je prosil domače, naj molijo zanj in rekel: »Ena bela lilija se mi prikazuje.« — Potem je pel: »O, Marija, rajski cvet — Tebe ljubi celi svet« — — — Navzoči so bili do solz ginjeni. Ko sem šel popoldne mimo bolnikove hiše (tako piše domači župnik v zgodovini), sem stopil k Andreju in moj ljubi Andrej je umiral. Molili smo sveti rožni venec — pripel sem mu svetinjo Marijine družbe. — Bolnik je vedno počasneje dihal. Molili smo še litanije presvetega Srca in trikrat ponovili: Srce Jezusovo, upanje umirajočih! in blagi mladenič je še parkrat vzdihnil ter mirno v Gospodu zaspal. — Star je bil 22 let. Bil je prav pridni zidar. Nikdar ni pijančeval. Za slabe družbe ni maral. Kar je denarja zaslužil, ga je dal materi. Svojo mater je posebno ljubil.

Še v bolezni je materi rekel: »Mati, če ozdravim, se bomo pa še bolj radi imeli.« Fantje so zanj prejeli sveto obhajilo. — V dekliški Marijini družbi je 92 deklet. Škofijski vodnik je dne 22. oktobra obiskal obe Marijini družbi in mladino navduševal za boj proti alkoholu. Po govoru je Orlovska godba igrala krepke koračnice. Tako imenitno se še niso nikjer vojskovali zoper alkohol, kakor v Škocijanu: kar z muziko smo šli nad sovražnika. V Marijini družbi so popolni abstinenti štiri fantje in 26 deklet. Skupaj je v župniji 35 odraslih, ki so se zavezali, da bodo abstinentje do konca leta 1912. Z ustanovitvijo treznostnega, obhajilnega in časnikarskega odseka je prišlo novo življenje v družbo. Gospodu škofijskemu vodniku so se posebno dopadle zgodovinske knjige obeh Marijinih družb.

Draga. Letos na praznik sv. Petra in Pavla je bilo v Marijino družbo na novo sprejetih 16 deklet. Od 9. do 17. septembra smo pa obhajali sveti misijon. Imeli so ga čč. gg. lazaristi: Val. Eržen, superior; Mih. Klančnik in Al. Plantarič. K lepim pridigam so ljudje pridno prihajali in jih zvesto poslušali; sv. zakramente so prejeli skoraj vsi župljani (tudi dosti sosedov), le nekaj jih je ostalo »pri starem«; pa ne obupajmo nad njimi, molimo za nje! — Koncem misijona se je priglasilo za sprejem v Marijino družbo 19 deklet. Bog daj stanovitnost v dobrem! Gorečim gg. misijonarjem in spovednikom pa veliko plačilo!

Železniki. Pri nas nimamo še treznostnega odseka, toda ustanovimo ga v kratkem času. Prihodnjič vam bomo kaj več o tem poročali. Na praznik Marijinega vnebovzvetja pred 10. sv. mašo se je pri nas med slovesnim pritrkovanjem zvonov v cerkvi na oltarju sv. Andreja blagoslovil kip presv. Jez. Srca. To je zopet lep kras za našo lepo farno cerkev. Pri tem delu je sodelovala naša dekliška Marijina družba; ravno tako tudi pri tem, da imamo vsak prvi petek z blagoslovom sveto mašo v čast najsvetejšemu Srcu Jezusovemu. Ob teh dnevih je vselej precejšnje število obhajancev. Na angelsko nedeljo je romala naša dekliška Marijina družba s svojim č. g. voditeljem na Brezje. Tudi zato je poskrbela naša dekliška Marijina družba, da ob nedeljah in praznikih ni manjkalo v cerkvi svežih cvetlic na oltarju. — Fantje, zlasti mlajši so se tudi vneli za Marijino družbo; pridno

se oglašajo za sprejem. Imajo istotako vsak mesec skupno sveto obhajilo in shod, kakor dekleta. Za koristno in tudi kratkočasno berilo nam je dobro poskrbljeno v društveni sobi.

Goriče. Pri zasebnih shodih Marijine deklške družbe smo se večkrat dekleta pomenkovale, katere odseke bi ustanovile tukaj. Sicer smo večinoma že izpolnovali, kar nam »Bogoljub« priporoča, vendar nismo bile še zbrane v posamezne oddelke. Na september-skem mesečnem shodu smo se pa odločile za te-le odseke: obhajilni, treznostni in pevski odsek. — Obhajilni odsek za vsakdanje in pogostno sv. obhajilo šteje 20 udov, treznostni 15 udov I. stopinje, 14 udov II. stop., pevski odsek pa dosedaj 10 pevk. Upamo, da se sčasoma še zviša število vrednih članic, ko se premagajo razni pomisleki in človeški oziri.

domača kaplana P. Pij in P. Ludovik in še g. Franc Zagoršek, bogoslovec lavantinske škofije. In kar je nas še posebno razveselilo, da so se udeležili tudi ameriški bogoslovec g. Fr. Anzelm Sel, naš rojak. Večkrat ko gremo, več nas je udeležencev. Bili niso samo fantje in dekleta Marijine družbe in tretji red sv. Frančiška s svojimi banderi, bila je nešteta vrsta gorečih mož, pridnih mladeničev, vnetih deklet in pobožnih ženâ.

Št. Jernej na Dolenjskem. Prav marljivo se giblamo in vestno izpolnjujemo družbena pravila Mariji v čast že dolgih deset let. Na praznik Marijinega rojstva t. l. pa se je naše število zopet pomnožilo za 78 članic, tako da zdaj šteje družba 488 Mariji posvečenih deklet. Ginljiv in lep je bil zadnji sprejem v Marijino družbo, ker so nam gospod župnik v lepem govoru na kratko povedali bolj zname-

Predstojništvo ženske in deklške Marijine družbe v Trstu.

— Umrla je zvesta naša družabnica Katra Polajnar, 9. julija t. l., katera je skrbela za vedno sveže cvetlice v farni cerkvi ob nedeljah in praznikih. Posebno skrbno in rada je zaljšala Marijini družbeni oltar in drugo snago v cerkvi oskrbela. Obudi ji Bog podobno naslednico!

Ptujska okolica. Lepa navada župljanov sv. Petra in Pavla v Ptujju je vsako leto enkrat procesija na Ptujsko goro. Tudi letos smo to storili na praznik Imena Marijinega. V domači cerkvi je bila ob 5. uri tiha sveta maša, pozneje odhod s procesijo. Na Ptujski gori so imeli pridigo č. g. P. Ludovik Rantaša. Med sv. mašo skupno sveto obhajilo. Po sv. maši pa darovanje okoli oltarja. Ob pol 2. zopet slovo od Marije. Potem skupaj s procesijo proti domu. Procesijo so vodili gg.

nite dogodke svojega jeruzalemskega romanja. Poleg Marijinega praznika Brezmadežnega spočetja imamo za svojo zavetnico sv. Nežo in prav ozir tega in desetletnice obstanka Mar. družbe smo priredili igro »Sv. Neža« dne 24. septembra t. l., ki so jo dekleta Marijine družbe odigrale v splošno zadovoljstvo mnogobrojnega občinstva. — Naj omenimo še nekaterih odsekov, ki so začeli zadnji čas tudi pri nas delovati. Četudi smo v vinorodnih krajih, abstinenco vendar propagiramo. Zapisanih je 72 članic v abstinenci odsek, med njimi tudi nekaj v prvo stopnjo. Posebno lepo deluje misijonski odsek ne samo za razkolne slovanske brate, ampak tudi za ubogo bosensko mladino.

Od Sv. Križa pri Litiji. Veselo so pozvali zvonovi k prazniku Malega Šmarna. Ta

dan smo imela dekleta že dolgo zaželjeno skupno sveto obhajilo, popoldne shod in spremenem z 19 članicami v družbo. 13. septembra smo imele izlet na Čatež, tam je bila sveta maša in skupno sv. obhajilo. Potem smo se uvrstile s čatežkim vlč. gosp. voditeljem in družbo med pritrkavanjem zvonov in pevanjem Marijinih pesmi na prijazen griček Zaplaz. Tam je bila sv. maša in govor čatežkega g. župnika, med sv. mašo so krasno pevale čatežke dekleta. Naj bo s tem potom izrečena srčna zahvala vsej čatežki družbi, ki se je zelo prijazno udeležila našega shoda!

Iz Škal. Večno molitev smo imeli 19. in 20. septembra. Prišla sta iz Celja dva oo. kapucina. imeli so vsak dan pridigo in tako neutrudno spovedovali z domačimi čč. gospodi, da je bilo blizu 1600 vernih te dni obhajanih. Z vsem navdušenjem je ljudstvo molilo in popevalo te dni. Zares to so dnevi polni duhovnega veselja. — Zdaj bodo vpejali tudi otroški vrtec, to bo de zopet veliko veselje otrok. — Naša Marijina družba se je pomnožila, čeravno naš skrbni gosp. voditelj včasih nekoliko prerešetajo ude, pa zato jih je vedno še več.

Iz Kostanj na Koroškem. 8. decembra bo sedem let, odkar je ustanovljena pri nas Marijina družba. Bila je to druga na Koroškem. Zdaj je vseh 10. Hitimo menda še hitrejši kot polž. Članic nas je bilo enkrat že 54; ena je umrla, tri so se omožile, 13 jih je pa vzela slana. Težava je pri družbi ta, ker se vedno voditelji menjajo. Sedaj imamo že četrtega; a ker smo tako strašansko pobožni, nas hočejo menda tudi ta zapustiti. — Shod imamo vsak mesec, ravnotako skupno sveto obhajilo. Vsako leto gremo tudi na božjo pot, največkrat na Svete Višarje; letos smo bili na skupnem shodu v Podgorju. — »Bogoljuba« se bere menda še več kot dva para. Koliko se pa da v tem oziru še storiti, bomo videli letos.

Z Reke. Gotovo si radoveden, dragi »Bogoljub«, kako se giblamo hčere Marijine na Reki. Prav dobro, hvala Bogu! Vlč. P. Ciril so nam za prednika, ki prav po očetovsko za nas skrbe. Utemeljili so tudi z velikim trudom, kakor tudi »Bogoljub« priporoča, glasno in razločno molitev v cerkvi. Za prednico je Frančiška Ožbolt, tudi ona se trudi, kar je v njeni moči, da vlada v družbi mir in ljubezen. Shode imamo vsako tretjo nedeljo v mesecu. Ne morem Vam popisati, dragi bravci, velikega veselja, ki vlada med nami pred praznikom naše Matere, s kakšnim veseljem prinašamo cvetje

in zaljšamo naš družbeni oltar. In na Marijine praznike je že ob 5. zjutraj lepa četica zbrana okoli oltarja, med sv. mašo pristopimo skoraj vse k sv. obhajilu; tako tudi na dan sv. Neže in sv. Alojzija. Ganljivo je gledati okoli 150 deklet klečati pred oltarjem Matere Marije, ko pojemo iz vsega grla: »Marijina smo djeca mi«. Drugikrat imamo govor v kapelici, ki je posvečena Srcu Jezusovemu. — Na praznik Marijinega vnebovzeta smo korakale v Klano, da smo proslavile Marijo z ondotnimi družabnicami. Istotako smo šle v Kastav in k sv. Mateju. Udeležilo se je mnogo ljudi od vseh krajev; vsi se čudijo nad takšno krasoto, ko gremo v dolgi procesiji s svečami v rokah in glasno pojemo. Kako lepo je živeti pod plaščem Marijinim!

Št. Jur ob Taboru. Dne 29. oktobra je bila po štirih letih zopet volitev novega predstojništva. Največ glasov je dobila za prednico Sofija Lukuran, za svetovavke pa: za Pondur Marija Apat, za Kaplo Uršula Grašinar, za Ojstriško vas Marija Čulk, za Tabor Hema Čulk, za Črni vrh Cilka Lukman, za Loke Marija Turnšek, za Šmiklavž Marija Blatnik. O delovanju naše družbe prihodnjič obširnejše poročilo.

Spominjajte se umrlih soseser:

Jan. Bernik, 15. okt., Puštal pri Škofji Loki. Bernik, 15. oktobra, Puštal pri Škofji Loki. Matilda Šibic, 27. oktobra, Šmihel pri Novem mestu. Katarina Pošebal, 28. oktobra, Št. Jur ob Tabru. Katarina Rapè, Sv. Jakob v Ljubljani. Juliana Kandolf, 27. aprila, Sv. Jedert nad Laškim. — Justika Šraj, 17. junija, Sv. Jedert nad Laškim. Frančiška Pirc, 2. novembra, Sodražica. — Milka Celin, 17. maja, na Reki. Ivana Kavčič, 1. novembra, Črni vrh nad Idrijo. Ana Sorger, Šmarje pri Jelšah.

Nova pravila Marijinih družb imajo v II. delu, § 5., tudi to-le določilo: »Vsako leto naj ima družba duhovne vaje ali eksercicije, ki naj trajajo nekaj dni. Voditelj Mar. druž. naj sam določi, koliko časa, kdaj in kako naj se izvrše duhovne vaje ter naj vpošteva krajevne razmere; najprimernejša doba za ta namen je gotovo štiridesetdnevni post. Najboljši uspeh imajo duhovne vaje, ki jih opravijo člani nepretrgoma, ločeni od sveta, v tihoti.

Napredek meseca septembra. Tekom septembra je bilo glavni Marijini družbi (Prima Primaria) v Rimu priglasih 63 novih kongregacij, največ seveda dekliskih (31), dokaj mladeniških (15), tri za može, druge za posamezne stanove.

SLOVENSKI MISIJONAR

Misijonstvo in sedanji čas.

Povzdignite oči in pogledjte polje, da je že
belo za žetev. Jan. 4, 35.

Odprla so se velika in široka vrata za evan-
gelij Kristusov. 1. Kor. 16, 9.

Ako pregledujemo zgodovino misijonstva, opazimo, da je najbolje, da jo razdelimo v tri različne dobe: Prva doba je doba krvavega preganjanja, druga doba je doba podpiranja misijonstva od svetne oblasti, tretja doba pa je ljudska doba misijonstva.

Prva doba misijonstva, doba krvavega preganjanja, sega od Kristusa do začetka četrtega stoletja, ko je cesar Konstantin dal cerkvi prostost. Druga doba, doba podpiranja od svetne oblasti, sega od Konstantina do osemnajstega stoletja, ko je brezboštvo in revolucija odtujila cerkvi svetno oblast. Tretja, sedanja, ljudska doba, sega od osemnajstega stoletja do sedaj.

V prvi dobi je Bog sam na prav poseben način pomagal pri razširjanju sv. vere. Dal je njenim razširjevalcem oblast delati znamenja in čudeže in podelil jim je v prav posebni meri darove Sv. Duha. Zato se je v tej dobi sveta vera tako naglo razširjala, da je mogel sv. Pavel že dvajset let po smrti Kristusovi pisati: Vera se oznanja po vsem svetu. (Rim. 1. 18.)

V drugi dobi, dobi podpiranja od svetne oblasti, so krščanski vladarji in oblastniki, zavedajoč se svoje dolžnosti kot krščanski predstojniki, Cerkvi prijateljsko podajali roko, da bi obe oblasti, cerkvena in posvetna, skupno v lepi zvezi

med seboj toliko lažje utrdili kraljestvo Kristusovo.

Tej lepi in blagonosni slogi cerkvene in svetne oblasti pa je storila konec brezbožna revolucija osemnajstega stoletja. Od takrat naprej je svetna oblast odtegnila Cerkvi svojo pomoč in ne samo to, ampak svetna oblast je postala tako nekrščanska, da je začela Cerkev na vse načine ovirati in zatirati. Krvavega preganjanja si ti nekrščanski krščanski oblastniki sicer niso upali več napraviti, pač pa so z gladnostjo sestradanega volka ropali cerkveno premoženje in z zvitostjo in potuhnenostjo gada delali Cerkvi sovražne postave. Od takih oblastnikov Cerkev ni mogla pričakovati nikahe podpore več, pač pa mnogo sovražnosti. Tisti, ki so Cerkvi ostali zvesti in so jo tudi pri njenem misijonskem delu podpirali, to je bilo preprosto krščansko ljudstvo. Zato po pravici imenujemo to dobo ljudsko dobo krščanstva in misijonstva.

* * *

To sedanjo dobo, ljudsko dobo misijonstva, je treba, da si natančneje ogledamo. Storimo to, saj pogled na to dobo je zelo razveseljiv za nas in mora s krepkim pogumom navdati naša srca; kajti reči smemo: misijonsko delo je delo naše dobe. Pač so bili vsi časi poklicani, da izvršujejo misijonsko delo.

a Bog ima svoje čase, ob katerih izkazuje posebno usmiljenje in ob katerih posebno pospeši svoje delo. In ravno naš čas kažejo vsa znamenja, da je tak čas, in zdi se, da Gospod glasneje in razločnejše kakor kdaj prej kliče: Vzdignite oči in pogledjte pokrajine, da so že bele za žetev!

Znamenja, da je ravno našemu času od Boga odločeno, da izvrši veliko delo pokristjanjenja narodov, so naslednja:

Prej so se premnoga ljudstva upirala evropskemu vplivu, izobraziti in civilizaciji, zdaj pa z vso željnostjo na široko odpirajo vrata evropski civilizaciji, izobrazbi. Tako s tem obenem vabijo Cerkev, naj jim obenem s civilizacijo podeli tudi krščanstvo, brez katerega je vsaka prava civilizacija nemogoča.

Prej je bilo le malo vneme za misijone med katoličani, zdaj pa je zanimanje in navdušenje za misijone od dne do dne večje. Redovna in svetna duhovščina tekmujeta med seboj za misijonsko delo. Enako vnemo opazujemo med redovnicami, katerih se vsako leto večje število iz vseh raznih redov poda v misijonske kraje, da podpirajo delo misijonarjev. Za misijonski poklic, ki je bil nekdanj prav zelo redek, se oglašajo vedno več prostovoljcev, da ponese Kristusovo ime med narode. Bog je začel obilneje ko kdaj prej deliti misijonski poklic in tako smemo pričakovati, da se v prav bližnji prihodnosti podado zelo številni apostolski delavci na vse kraje sveta. Ta nenavadna vnema za misijone gotovo kaže, da se izpolnijo namere božje, ki hoče, da vsi ljudje pridejo do spoznanja resnice.

Prav posebno pa delajo naš čas ugoden za misijone sledeče okoliščine: Poprej so se narodi vsled nezaupnosti in sovraštva zapirali drug pred drugim, zdaj pa podirajo vse meje in ovire, ki jih ločujejo. Poprej se je vsak narod trdovratno držal svojih navad in postav, zdaj pa se nekako zenačujejo navade in postave vseh narodov. Postavodaja postaja povsod vedno bolj človekoljubna, in ljudstva vežejo med seboj vedno tesneje razni

obrotni, trgovski, kupčijski, znanstveni in drugi interesi. Mislimo samo na to, kako željno je sprejela vase evropsko civilizacijo Japonska in kako se Kitajska, ki je bila do zadnjih let zaprta tujemu vplivu, ravno sedaj preraja in presnavlja v svoji notranjščini, da se tudi ona prilagodi navadam in civilizaciji krščanskih evropskih narodov. Ali ni to znamenje, da morajo prav kmalu pasti meje, ki so zapirale evangeliju vstop v te nepregledne pokrajine?

Poganska ljudstva so za sprejem krščanstva ugodno razpoložena. Nekdanj so pod smrtno kaznijo prepovedavala misijonarjem vstop, zdaj pa z občudovanjem zro na katoliškega misijonarja in na redovnico, ki se žrtvujeta zanje.

Nadalje postaja naš čas ugoden za misijonsko delo, ker se vedno bolj okrajujejo nekdanj tako daljna pota. Železnice in parniki vozijo z vso naglico, prekopan je Sueški prekop, zdaj kopljejo Panamski prehod, da bo naglo moč priti med obema Amerikama v daljno Oceanijo, in govori se že tudi o prekopu Malake v Aziji. In kdo bi si drznil trditi, da vse to medsebojno zblížanje napravljajo ljudstva samo zato, da bi mogla bolj sovražiti se in se pobijati med seboj?

To vse znači, da stojimo pred pomenljivimi dogodki in da se nam bližajo važni časi, in to ne tisti, ki so si jih izmišljali razni sanjači, ampak tisti, ki jih je Bog sam dal napovedati, časi večne pravice in mirnega razširjanja vere Zveličarjeve po vsem svetu, med vsemi narodi. Odpirajo se velika in široka vrata za evangelij Kristusov. (1 Kor. 16, 9.) Kako lepo se ravno v današnjih dneh izpolnjuje, lepše ko kdaj prej, davna prerokba Noetova: Razširi naj Bog Jafeta in naj prebiva v Semovih šotorih! Evropa s svojo naselbinsko politiko po celem svetu ima sicer v mislih le posvetna opravila, toda njena dela vodi Bog in se jih bo poslužil, da dovede vse ljudi do spoznanja resnice.

Sv. Ivo, slavna božja pot v Bosni.

(Konec.)

Kdo roma k Sv. Ivu in kako?

Vezezanimivo je, da ne romajo le dobri katoliški kristjani k Sv. Ivu. Med romarji vidiš tudi veliko razkolnikov (Srbov) in mnogo Turkov; pridruženi so jim celo cigani. Vsi ti se vozijo navadno z železnico do postaje Jajce. Jajce je starodavno prestolno mesto nekdanjih krščanskih bosenskih kraljev. Slavnoznano je zavoljo čarobnih slapov in starih podzemeljskih jam — takozvanih katakomb. Bosenska železnica dovoljuje vsem romarjem, ki so prišli ta dan s svojim župnikom ali z župnikovim potrdilom na kolo-dvor, polovično voznino. O kresu so vsi vlaki prenapolnjeni. Staro in mlado se gnete na vozove; med prostim narodom se veselo sučejo mladi dijaki, ki imajo 23. junija začetek počitnic ter se grede zahvaljevat ali priporočat mogočnemu priprošnjaku. Na potu srečavamo tudi mnogo slepcev, kruljevih in celogobove. Najznamenitejša pa je, da pripeljejo romarji od vseh strani obsedence s seboj, z željo, da jim pri Sv. Ivu duhovnik izžene hudega duha. Nadškof sarajevski pošilja sem vsako leto prav ta praznik posebnega duhovnika, ki je pooblaščen da izganja hudiča. Od železniške postaje vodi lepa cesta eno uro hoda do Sv. Iva. Pretežno število romarjev opravi to pot peš. Le otroci, bolniki in starci so na vozovih. Skoraj vsak romar nam pove, da se je v tej ali oni stiski zaobljubil k Sv. Ivu. V Bosni imajo ljudje sploh navado, da se kaj radi zaobljublajo v raznih nadlogah. Kdor se je pa zaobljubil, mora potovati peš in sicer bos, naj si je tudi le slabotna ženica ali otrok, tako velja v Bosni.

23. junij je strogo zapovedan post. Dobri Bošnjaki razločujejo tri vrste takih postov. Navadni post imenujejo one dni, ko se zdrže vseh mesnih jedi, pa tudi mleka in jajc, akoprav jim je vživanje teh jedi že dovoljeno. Drugi strožji post imenujejo »sušiti«. Kdor se hoče sušiti, ta se posti ob kruhu in vodi. Najhujši post se imenuje žežinjati. Kdor se hoče žežinjati, ta 24 ur ne vžije niti kapljice niti drobtinice, k večjemu zvečer kaj malega. Pretežna večina romarjev se drži najstrožjega zadnjega posta. Človek se mora res čuditi, koliko pretrpe ti romarji v duhu pokore in v namen, da jih usliši sv. Ivo. Bosenski katoličani imajo sploh navado, da se postijo vsak teden trikrat in sicer v petek, v soboto in še v torek na čast sv. Antonu Padovanskemu.

Kako opravljajo pri Sv. Ivu svojo pobožnost.

Romarji, ki dospejo do božjepotne cerkvice, hite naravnost v božjo hišo. Z velikim zaupanjem pokleknejo pred oltar, na katerem stoji kip sv. Janeza. Kip je iz lesa izrezljan in še dokaj lep, a vsled vednega poljubovanja spodaj že zelo oglodan in poškodovan. Kako pa to? Na praznik sv. Janeza poneso leto za letom kip sv. Iva na prosto v malo utico, ki ima tri lesene strani iz desak, sprednja stran pa je odprta. Tam stojita dva močna moža, ki stražita dohod, da množica premočno ne pritiska, ker bi se inače utica s kipom vred podrla. Romarji namreč prihajajo trumoma sem, vsak stegne roko, da se z njo ali z rožnim vencem, ali s podobicami dotakne vsaj trenotek čestitljive podobe in kdor le more, stegne tudi glavo, da poljubi vsaj noge ali kožušček svetemu Ivu. Oče Puntigam pripoveduje, kako ginljivo in zaupljivo časte o tej priložnosti Bošnjaki svojega zaščitnika. Tisoč in tisočkrat slišiš tu glasne vzdih: »O ljubi, lepi, sladki, sveti Ivo, usmili se me!« — Nobeden romar se ne sme ustaviti, moža stražnika potisneta vsakega urno naprej, drugače bi sploh ne mogli vsi romarji do kipa. Dva druga moža pa sprejemata denar, ki ga darujejo romarji za svete maše.

Zdaj je dragim čitateljem jasno, zakaj je kip svetega Janeza tako oškodovan. Oglejmo si še daljno opravilo cerkvice. Ima zraven glavnega oltarja še dva stranska oltarja. Vse je zelo slabo in revno opremljeno. Oče Puntigam sodi, da je vsa oprava treh oltarjev komaj vredna 50 kron. — Pa to ne moti pobožnih romarjev.

Že predvečer se stiskajo krog spovednikov; kdor le more opravi, četudi je smrtno utrujen, na predvečer ali pa na vse zgodaj svojo spoved. Oglejmo si še spovednice. A kje so? Zastonj jih iščemo. V leseni uti, ki smo je omenili že prej, sedi v vsakem kotu na kakem parobku ali na kaki deski spovednik. Spovedenec poklekne na tla ali na kak kamen, krog in krog pa se stiskajo ljudje, enkrat do spovednika drugokrat do spovedenca. Pa to je dobrim ljudem malo mar, da le opravijo spoved. Ker vse ljudstvo v uti glasno mrmraje molli ali se pomenkuje, zato gre spovedovanje vrlo od rok, tako nam zatrjuje oče Puntigam. Ko je bil pozno v noči oče Puntigam namenjen iti k počitku ter je za-

pustil uto, so ga zunaj obstopili ljudje vnovič, iskreno ga proseč, naj jih še spove. Ker so se romarji v uti spravljali k počitku in ker je bil tam tudi že neznosen vzduh, sklene oče Puntigam, da nadaljuje spovedovanje zunaj na prostem. A topot je deževalo neusmiljeno. Oče Puntigam stopi med kap in steno ter odpre svoj dežnik; ker je majhne postave, kar stoje spoveduje orjaške Bošnjake, ki poklekajo na kamen tik njega. Tako do 9. ure. Potem šele gre k počitku h »kapeli«; tako imenujejo tam župnišče.

Drugo jutro, je zopet naprošen oče Puntigam, da opravi prvo sveto mašo ob peti uri. Zato že zgodaj prihiti v zakristijo, da se pripravi in opravi sveto daritev. Pa oj, bosenske

na prostem. Po evangeliju je slavnostna pridiga. Ves hrib je poln pobožnih molivcev in poslušavcev. Naprošen je govornik, ki ima tako močan glas, da ga lahko sliši vse navzoče ljudstvo; navadno kak frančiškan.

Presunljiv je trenotek povzdigovanja. Ko dvigne duhovnik Najsvetejše proti nebu, se vrže ves navzoči narod na zemljo in se skloni s čelom do tal; zatem pogleda z živo vero sveto hostijo ter moli z razpetimi, dvignjenimi rokami svojega Zveličarja, za kateroga je trpelo skozi štiristo let turško sužnost in ki se je tolažilo edino z ljubeznijo do Njega, ki je bil tudi za ta narod s trnjem kronan in z ranami obdan.

Dobri narod, ki je vztrajal zavoljo Jezu-

Cerkvica sv. Iva v Bosni.

revščine! Najprvo ni mašnega vina in ko pripravlja kelih, pa prtička ni za kelih. »Dolgo smo morali stikati in iskati po vseh kotih, slednjič smo našli na dnu lesenega zaboja curjico, ki je imela vsaj nekoliko sličnosti z rutico za kelih. Minula je cela ura, preden se je sveta daritev pričela.« — Tako pripoveduje oče Puntigam o svojem prvem romanju k Sv. Ivu.

Medtem so se bili nekateri romarji že skopali v Vrbasu, drugi se kopljejo po svetih opravilih; običajno je namreč, da se vsak romar koplje ta dan v reki pri Sv. Ivu.

Po tihih mašah je slovesna služba božja

sovega imena skozi štiri stoletja v toliki revščini, vztrajal v zaupanju, ljubezni in vdanosti do božjega Zveličarja, pač zasluži vso našo ljubezen in požrtvovalnost.

»Blagor ubogim v duhu«, teh besed se spominjamo nehote, ko slišimo, tako lepe prizore iz življenja revnega bosenskega ljudstva. Da se pa uresničijo tudi besede »takih je nebeško kraljestvo«, v to svrhu delujejo bosenski prijatelji, — si delal najbrž že tudi ti, dragi bralec, delovala ti, ljuba hčerka Marijina. Gotovo si posebno danes tega vesel, ko si opazoval naše dobre, a siromašne brate na božjem potu.

M.

Misijonska poročila.

Slovenske usmiljenke v Macedoniji. Slovenske usmiljene sestre, ki se toliko trudijo za razširjanje svete vere v Macedoniji, so nam že večkrat kaj sporočile. Sedaj so nam pa poslale tudi nekoliko lepih slik iz macedonskih misijonov. Vse slike bomo objavili in opisali v »Slovenskem Misijonarju«. Danes prinašamo na strani 403 sliko iz dekliške sirotišnice v Kukušu v Macedoniji. Tukaj vidite bolgarske sirote; le poglejte, koliko jih je, malih in velikih. Vse te je treba oblačiti in preživljati. To ni majhna skrb. Na sliki vidite tudi tri slovenske usmiljenke. Prva, ki stoji pod stopnjicami, je sestra Angela Dejak iz Ribnice; četrta v isti vrsti je sestra Olga Ponikvar z Blok; zadnja pa sestra Leopoldina Nareks iz celjske okolice. Usmiljenke v Kukušu so že pred 21. leti začele sprejemati sirotice. Prva leta so se morale boriti z velikimi težavami. Več let so morale s svojimi sirotami stanovati v napol podrti hiši. V deževnem vremenu je teklo skozi streho in strop v sobe in v kuhinjo. Razkolniki so sestram zelo nasprotovali in jim niso za noben denar hoteli dati prostora za zidanje sirotišnice. Več kakor pet let so morale sestre ostati v svoji podrtiji. Veliko devetdnevníc so opravile v čast sv. Jožefu, in glejte, ravno na praznik sv. Jožefa je prišel nek človek ponujati svojo hišico, ki so jo sestre potem kupile in sezidale sedanjo sirotišnico. Sirote ostanejo v sirotišnici večinoma do dvajsetega leta. Potem si nekatere poiščejo kako pošteno službo, nekatere se omožijo, druge pa postanejo redovnice. Doslej je iz sirotišnice že 11 bolgarskih deklet vstopilo k usmiljenkam, šest pa k misijonskim sestram svetega Rešnjega Telésa ali evarhistinkam. Tako usmiljenke v svoji sirotišnici v Kukušu vzgajajo nov rod katoliških bolgarskih deklet in žena. Kolikor več podpore bodo dobile, toliko več bodo lahko storile za utrjevanje in razširjanje svete vere med zapuščenim bolgarskim narodom v Macedoniji. Slovenske žene in dekleta, ali vas ne gane požrtvovalnost naših usmiljenih sester v Macedoniji? Gotovo bode te zapuščeni macedonski misijon rade podpirale z molitvami in, kolikor mogoče, tudi s kakim darom.

Letno poročilo bosenskega odbora, ki je naslovljeno »Naš Misijon v Bosni«, smo razposlali vsem vodstvom Marijinih družb, pa tudi vsem onim dobrotnikom, katerih imena so nam bila na razpolago. Prosimo prav

vkljudno, naj se prečastiti gospodje voditelji pa tudi predstojništva Marijinih družb v obilnem številu odzovejo vabilu, ki ga čitajo v zadnjem poglavju omenjene knjižice. Konečno naznanimo vsem prijateljem bosenskega misijona, da bode dne 7., 8. in 9. dec. t. l. zopet božična razstava v knjižnici častitih oo. juzuitov pri sv. Jožefu v Ljubljani. Potem odpošljemo darove v Sarajevo. Kdor se mudi tiste dni v Ljubljani, je povabljen, da si razstavo ogleda. Kdor želi kaj poslati za božičnico, pošlje tudi lahko pod naslovom: Kongregacija gospodičen, Ljubljana, Elizabetna cesta št. 9.

Laško - turška vojska in kristjani v Sveti deželi.

Gotovo bo zanimalo »Bogoljubove« bravece, posebno še jeruzalemske romarje, kakšen je odmev italijansko - turške vojske v Sveti deželi. Naj priobčim glede tega nekaj iz pisma usmiljenega brata Vilibalda Belca, ki sem ga bil ravnokar prejel iz Nazareta. Tole pripoveduje:

»Radi te nebodijet treba italijansko-turške vojske imamo tudi mi precej sitnosti. V začetku vojske so hoteli Turki pomoriti vse kristjane, a vlada jih je zadržala. To mi je pripovedoval neki Turek sam. Kak bo izid vojske, še ne vemo tukaj; toda slab izid za Turke pomeni tudi slab izid za kristjane. Vlada nabija plakate po ulicah, v katerih pripoveduje, da je Laha popolnoma pobila, samo zato, da to fanatično ljudstvo pomiri. Sicer pa ne izvemo pravih imenov Turkov.«

Tako je v Nazaretu. Prosimo Boga, da bi se nesrečna vojska res ugodno končala za kristjane v turškem cesarstvu!

I. Kogovšek.

Darovi.

Za cerkev sv. Jožefa v Ljubljani. Iz Maribora 24 K; iz Motnika 234 K; iz Ihana 133 kron; iz Št. Petra pri Rudolfovem 155 K; iz Trebnjega 243 K; gospa Uršula Souvan 100 kron; dr. Srebernič 5 K; Marija Jarec 200 K; gg. Širaj, Koželj, Pavlin 25 K; Svetek in Škerjanec 10 K; Janez Mušič 10 K; Ant. Lovšin 10 K; neimenovana gospa iz Boršta 10 K; iz Sarajeva 50 K; več neimenovanih 42 K; Marija Križnik 4 K.

Za »Dejanje sv. Detinstva« so poslali čč. gg.: Stolni vikarij dr. A. Merhar, 25 K (zbirka vadniške mladine) in 10 K 50 v. — J. Anžič,

kaplan v Šmartnem pri Kranju, 14 K. — Iv. Tiringler, kaplan v Tomaju, 37 K.

Za bolgarski vsakdanji kruh. Neimenovana iz Dramelj 20 K.

Za bolgarske misijone. Marijina družba v Dramljah 21 K 50 vin.; neimenovana po č. g. dr. A. Nastranu 10 K za bolgarske revčke; Marijina družabnica A. Gradišar nabrala 40 kron.

Za najpotrebnejše misijone: J. V. iz Ptujja 20 K; Fr. Nastran, Rudno, 5 K.

Za apostolstvo sv. C. in M.: F. B. 1 K.

Za odkup zamorčka: (Helena) H. R. iz Ptujja 30 K. Ivana Schiller, Skočidol, Koroško (Janez Krstnik) 30 K.

Za katol. mis. v Kara-agaču: (za najpotrebnejše živež) T. Petrič, Dunaj, 20 K; Neža Gregorin 6 K.

Za kruh sv. Antona: J. Kotnik 1 K.

Ta mali dar smo zbrali pri pevskem učenju. Kdor ni prišel v določenem času k skušniji, je plačal kot prostovoljno odkupnino (kazen). In pri tej kratkočasni zabavi smo skupaj spravili teh 5 kron, katere pošljemo **za bratovščino sv. Rešnjega telesa**, rajši kot pa da bi jih v gostilni zapravili. (Vse hvalevredno! Ur.)

Listnica uredništva. G. Z. Če mislite zaradi tega »Bogoljuba« opustiti, kar je pisal o praznikih in ker priporoča pogosto sv. obhajilo, potem ga pa le pustite! Kar se tiče sv. obhajila, tudi mi nismo nikoli za to, da bi ga pogostokrat prejemali taki, nad katerimi se ljudje po pravici kaj spodtikajo. Kar pa zadene praznike, pa Vaši pobožnosti in gorečnosti manjka najpotrebnejše stvari, namreč ponižnosti. Če bi Marijo in svetnike v nebesih vprašali: Koliko naj bo praznikov? nam bi odgovorili: »Toliko, kolikor jih določi namestnik Kristusov v Rimu!« Vi pa hočete boljše vedeti, kakor Marija in svetniki. Tudi mi ljubimo praznike in nam bo dolgčas po njih, če odpadejo. Prošnja zanje je vložena. Sprejeli pa bomo pokorno to, kar bodo v Rimu odločili. — Našim ljubim »pesnikom«. To pot je posebno veliko pesmi romalo v koš. Tudi onega »pesnika«, ki nam je zagrozil, da, če njegovih pesmi ne prinesemo, bo »Bogoljuba« pustil. Ko bi jih namreč objavili, bi se mu ljudje smejali. Ena se začne tako-le: I, i, i, glih o polnoči . . . Toda »Bogoljub« ni list »za smeh in kratek čas«. Četudi kdaj kako smešno pové, pa mora biti že taka, da je kam

podobna. No, drugi pesniki so pa bolj ponižni in ne bodo tako hudi, če njih pesmice ne bodo zagledale belega dne, če jim povemo, da — niso za to. Lepo pozdravljeni! Pa na svidenje prihodnje leto!

LISTNICA UPRAVNIŠTVA.

Cenjenim naročnikom! Tekoče leto se bliža svojemu koncu. Pripraviti se nam bo treba na novo. Poravnati nam je predvsem morebitne zastanke za prošli čas, obenem moramo pa tudi kot zvesti naročniki »Bogoljuba« misliti na pravočasno obnovev naročnine, tem preje smo prosti te sicer male skrbi in tem bolj olajšamo ogromno novoletno delo pri upravnistvu v Ljubljani. Iz tega razloga je uprava tej številki priložila za pošiljatev naročnine potrebne položnice. Naj bi se jih poslužil vsak pravočasno! Glede izpolnitve položnic je »Bogoljub« prinesel že obširna pojasnila; tudi letos jih hoče poklicati vsem v spomin, ker se še vedno dobe naročniki, ki se ne ravnaajo strogo po danih navodilih, kar povzroča upravi veliko sitnosti, naročnikom pa večkrat obilo neprilik. Za danes zadostuj le to-le: Dosedanji naročniki ne pošiljajte naročnine po nakaznici, ker si s tem napravljate nepotrebne stroške. Vsak star naročnik naj se posluži položnice. Če bi je pomotoma ne dobil, naj jo zahteva. Potem naj jo pa izpolni natančno po predpisu in zapiše poleg imena: Star naročnik! Predvem pa ne pozabiti našega starega klica: Vsak pridobi vsaj enega novega naročnika!

Naročajte in priporočajte
Petra Barbariča!

Nevezan 1 K, vezan 1'50 K, lepše 1'90 K.

Mali protialkoholni katekizem

á 10 vin., na 10 izvodov eden povrh. Dobiva se oboje v Katol. bukvarni ali pri Ničmanu.

družbe krščanskih družin; g) udom družbe za duše v vicah. — Tretjerednikom vesoljna odveza.

27. Sreda, sv. Janez Ev. Popoln odpustek: a) udom bratovščine sv. Rešnjega Telesa kakor 3. dan tega meseca; b) udom bratovščine presv. Srca Jezusovega kakor 3. dan tega meseca; udom bratovščine preštetega Srca Marijinega.

Darovi:

Za bratovščino presv. Rešnjega Telesa od 15. junija do 1. novembra 1911. Sv. Trojica pri Mor. 10 K; Tržič 130 K; Goriče 66 K; Cirknica 160 K; Trstenik 51 K 36 vin.; Voglje 3 K 10 vin.; Kropa 30 K; Sela p. Kam. 124 K; Šmartin pod Šmarno goro 81 K 43 vin.; Polica 70 K (lani 106 K 80 vin. + 6 K 40 vin.); Sv. Peter v Ljubljani 143 K 64 vin.; Kranj 212 K; Zapoge 31 K 30 vin.; Boh. Bistrica 7 K 70 vin.; Dražgoše 82 K; Hrenovice 69 K; Dobrova 100 K; Krka 76 K 45 vin.; Raka 109 K 10 vin.; Polom 26 K 40 vin.; D. M. Polje 54 K Sorica 103 K 34 vin.; Reteče 30 K 60 vin.; Suhor 74 K 11 vin.; Smlednik 140 K; Radomlje 16 K 50 vin.; Šmihel p. Žuž. 22 K; Trnje 50 K Št. Peter na Krasu 30 K; Podgrad 24 K; Koprivnik Koč. 28 K; Polšnik 45 K; Ig 60 K; Postojna 75 K; Struge 80 K; Kokra 14 K; Boh. Bela 72 K; Dolenji Logatec 8 K 80 vin.; Gor. Logatec 29 K 20 vin.; Knežak 40 K; Šempeter pri Novem mestu 33 K 54 vin.; Trebelno 33 K; Stari trg 122 K; Bela Cerkev 50 kron; Kamnik 200 K; Polhov Gradec 120 K; Želimlje 52 K; Kolovrat 10 K; Št. Jošt pri Kranju 20 K; Črni vrh nad Polh. Gradcem 77 K 17 vin.; Dovje 43 K; Sv. Trojica pri Tržišču 49 K; Vojsko 71 K 80 vin.; Svibno 60 kron; Dobrniče 5 K 60 vin.; Hotič 23 K; Šent Ruprt 100 K; Črnomelj 200 K; Zalina 77 K; Št. Lambert 27 K; Ihan 28 K 70 vin.; Vodice 82 K; Osilnica 50 K; Vinica 46 K; Stara Cerkev. Koč., 67 K 74 vin.; Soteska 15 K; Dole pri Litiji 74 K; Št. Jurij pri Šmarji 172 K 47 vin.; Borovnica 80 K; Rateče pri Zidanem mestu 62 K 80 vin.; Tomišelj 48 K; Mar. Notar 30 K; Mar. Elsner 2 K; Terezija Elsner 2 K; †M. Bozicic 2 K; Medved Reza 2 K; Pertotnik Kati 2 K; Novak 2 K; Franciška Fabijan 2 K; č. g. Jereb M. 20 K; bar. Lazarini 2 K; volilo †M. Šmid 90 K; Cerar Fr. 1 K; neimen. 13 K; po čč. gg. uršulinkah 110 K; razni izvanredni dohodki 733 K 5 vin.

Ravnokar je izšla knjiga:

Gospodinjstvo

Neobhodno potrebna knjiga za vsako gospodinjico in dekle. — Cena vezani knjigi K 3.10. — Več pove oglas na zadnji strani.

Revmatizem, protin, neuralgija in ozeblina. Contrheuman

točno bolj lajšajoče vribalno sredstvo.

Pušica 1 krona. Zaloga v lekarnah.

Po pošti proti predplačilu K 1.50 franko
5 pušic " " K 5.— "

Izdeluje B. FRAGNER, c. kr. dvorni založnik,
Lekarna Praga 203-III. 3130 (10)

Družinska Pratika

stane samo 24 vinarjev,
Zahtevajte jo povsod!

Le do Božiča!

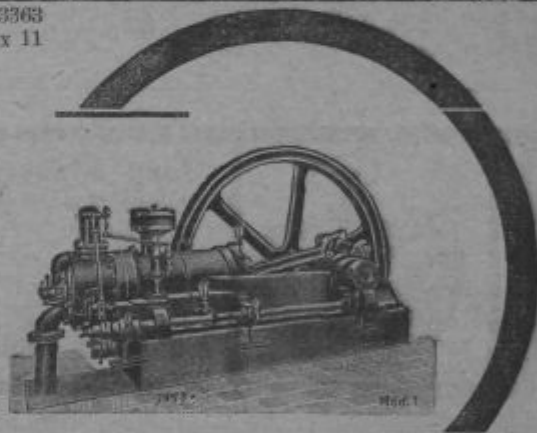
Prodajam po znižani ceni kot darilo za vsako-
vrstno perilo zelo primerno

1 kos (20 mtr.) „orlovega
platna“ K 11.20.

Pri naročilu 3 kosov franko na vsako postajo.
Vzorce vseh vist platnine in bombaževine raz-
3457 pošilja zastonj in franko

**JAN WERNER, tkalnica,
Dobruška 480 (Češko).**

3363
ex 11

Langen & Wolf, Dunaj X.

Zastopnik Gabrijel Brinsek, Ljubljana, Bleiweisova cesta 16.
Izdelek prve vrste. Najcenejši obrat.

Originalni „Otto“-motorji

Kurivo: bencin, benzol, surovo olje, sesalni
plin, svetilni plin itd. Nad 106.000 dobavljenih.

Motorji na surovo olje
sistem Diesel. Najcenejša uporaba kuriva

Zahtevajte prospekt št. 568.

Za dobo kašlja.

THYMOMEL SCILLAE

preizkušeno, zdravniško toplo priporočeno, točno učinkujoče in prijetno dišeče sredstvo za otroke in odrasle.

1 steklenica kron 2-20. Zaloge v lekarnah.

Po pošti franko proti predplačilu K 2 00, 3 steklenice za K 7- in 10 steklenic K 20- 3130 (10)

Izdeluje **B. FRAGNER**, c. kr. dvorni založnik, Leksarna Praga 203-111.

Priložnostni nakup!

Lepa žepna ura z verižico K 3-50.
30.000 komadov

kupljenih, zaradi tega pošiljam 1 lepo 36 ur idočo (ne 12 ur) „Gloria“ srebrno anker rem. uro, švic. kolesje z lepo pravir. oklopiem, s sekundnim kazalcem in lepo pozlačeno ali posrebr. verižico natančno idočo le za **K 3 50**

Nadalje ponudim eno pravo pozlačeno 36 ur idočo anker-rem. prve vrste švic. uro s pozlač. verižico za **K 5**. Triletno p. s. ino jamstvo za vsako uro. Razp. proti povzetju **S. i. ohane**, razpošiljalnica švicarskih ur, Krakov št. 78. Neštevilno priznanj in naročil. Za neugajajoče denar nazaj. 3285

Kdor rabi

sko blago za dame in gospode, naj se obrne zaupno na križčansko tverdko: 3093 (2)

dobre in pa pristnobarvne zimske barhente, Hanele za srujce in drago perilo, lanene in bombažaste kanlase, cefire, platno, iniet, brisače, rjuh, zim- žepne robce in druge tkanine.

JAROSLAV MAREK, ročna tkalnica 45, Bistvo pri Novem Mestu ob Met. Češko.

V zalogi imam tudi veliko množino ostankov zimskega barhenta, lanel, kanlase itd. in razpošiljam po 40 m za 13 K, prve vrste pa za 20 K, franko po povzetju. — Vzorci se pošiljajo zastonj in postilne proslo. Od ostankov se vzorci ne pošiljajo. Dopisnje se slovensko.

Po izvršeni inventuri se odda še približno

50.000 m ostankov

finega belega platna, cefira in zimskega barhenta 8—14 m dolgih v zavojih 5 kg (ca. 40 m).

Cena metru je 55 vinarjev.

Ti ostanki se lahko porabijo za najfinejše životno in posteljno perilo. Pri naročilih p. n. naročniki lahko izbere bele, barvaste ali razne ostanke.

Razpošilja po povzetju najbolj sloveča tverdka 3298

Emil Winternitz

bivši tkalnični ravnatelj

Nachod, Češko.

Svoji k svojim! Svoje cenjene odjemalce opozarjam tem potom, naj se nikar ne dajo prevariti po bahati reklami tuje konkurence, ki večkrat ne izpolni svojih obljub. Naj se torej vsakdo pri nakupu ur, verižic in druge zlatnine zaupno obrne na podpisane in gotovo bo zadovoljen. 186

Ljubljana, Kopitarjeva ulica 4. **L. Vilhar, urar.**

Naše gospodinje!!!

Zahtevajte vedno pri vseh trgovcih

Kolinsko kavino primes

v korist obmejnih Slovencev.

! POZOR !

Kdor želi imeti dobro uro, naj zahteva z znamko

„UNION“

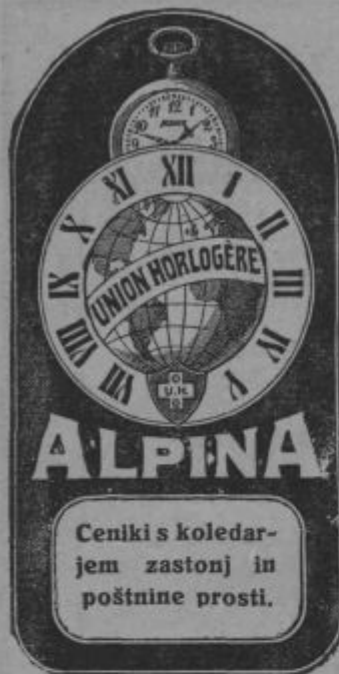
ker te ure so najbolj trpežne in natančne, dobe se pri

Fr. Čudna

urarju in trgovcu v Ljubljani delničar in zastopnik švicarskih tovarn „Union“ v Genovi in Bielu.

Uhani, prstani briljanti.

Svetovnoznano najfinješe blago po najnižjih cenah. 190(12)

„Katoliška Tiskarna“

priporoča

vizitke, kuverte in druga dela.

Ali se lahko varujemo ?? pljučnih boleznih ??

Kot povzročevalca pljučnih boleznih so spoznali tuberkel-bacile, ki se nabajajo povsod, kjer bivajo sušični, v zraku in v cestnem prahu, in ki se ne dajo izločiti. Navzlic temu, da vsak človek ob enem s prahom vdihava te bacile, vendar ne zbole vsi ljudje, ker je k sreči človeški organizem v normalnih razmerah v stanju, da s pomočjo v bronhialnih (pljučnih) žlezah se nabajajočih snovi uniči vanjša prodirle bolezenske kali. Samo, kjer so te žleze oslabele, se pojavi bolezen, in ko so enkrat to spoznale slovite avtoritete, se je lahko začelo uspešno zdraviti bolezen z ojačenjem bronhialnih žlez. V novejšem času se tedaj jetičnim predpisuje

Dr. Hoffmannov Glandulen

ki vsebuje učinkujoče snovi iz bronhialnih žlez zdravih živali in tako s pomočjo umetne dovaje bolezenske kali uničujočih snovi podpira naravni zdravilni pojav telesa. Zdravniki, ki so vporabljali Glandulen pri svojih bolnikih, so opazili, da se zboljša tek, bolnik postane bolj vesel, njega teža in moči se večajo, kašelj se zmanjšuje, izmeček se izloči, nočno potenje poneha, skratka, bolnik se nahaja na poti zboljšanja. Priporočati je tedaj, da ne pustite neposkušene Glandulen-tablete.

Tako na primer pišejo:

Gospod dr. Braun, H.: „... Vaše Glandulen-tablete sem z zelo ugodnim uspehom uporabljal proti trdovratnemu kašlju in hripavosti. Neugodnih stranskih pojavov ni bilo. Tablete bodem v enakih slučajih zopet uporabljal in jih zamorem gospodom kolegom te priporočati.“

Gospod dr. Kohn, G.: „Uspehi, ki sem jih dosegel z Vašim izdelkom, so izvrstni in jih zamorem na podlagi večletnih izkušenj vsem bolnikom najtopleje priporočati.“

Gospod dr. F., Dunaj: „V moji zelo razsežni praksi predpisujem že skozi 6 let Vaš Glandulen zelo pogosto pri kroničnih obolenjih dihalnih organov in sem imel pri veliki večini slučajev zabeležiti odlične uspehe.“

Glandulen se proizvaja v kemični tovarni dr. Hoffmanna nasl. v Meerane, Saško in se dobiva po zdravnikovem predpisu v lekarnah, kakor tudi v zalogi B. Fragnerjeve lekarnе, c. kr. dvorni založnik, Praga, 203—III, v steklenicah po 100 tablet za K 5-50; 50 tablet za K 3—. Obširna brošura o zdravilni metodi s poročili zdravnikov in ozdravljenih bolnikov se dopošlje od tovarne zastonj in poštne prosto. 850 (10)

Bogata zaloga 186 (12)

šivalnih strojev, koles, pisalnih strojev

pri

Ivan Jax & sin

Ljubljana,

Dunajska cesta 17.

Varstvena znamka „Gorenjka“.

Priznано najboljši vrsti belega platna za perilo sta:

„Planinsko platno“ po 40 vin.

„Gorenjsko platno“ po 52 vin.

Pri večjem naročilu popust.

Glavna zaloga v Ljubljani:

„Pri Gorenjki“, Pogačarjev trg 3.

3327 ex 11

Zahlevajte povsod!

Za naše gospodinje, matere, žene in dekleta

Blagostanje družine je odvisno od gospodinje. Skrbna gospodinja, verna in razumna mati, je prva in prava vzgojiteljica ljudstva! Blagor narodu, ki ima skrbne dobre in varčne gospodinje! Le narodi, ki skrbje za vzgojo dobrih gospodinj in mater, imajo prihodnost. Tudi pri nas se v zadnjem času uvažuje skrb za umno gospodinjstvo, ustanovljajo se „Gospodinske šole“ in snujejo gospodinski tečaji; manjkala pa je strokovna knjiga, ki bi služila objednem tudi gospodinjam, ki ne morejo v solo. Vsaka slovenska gospodinja bodi torej vesela nove knjige:

Gospodinjstvo

Navodilo za vsa v domačem gospodinjstvu važna opravila

∴ Solam in gospodinjam sestavila ∴

S. M. Lidvina Purgaj

vođiteljica „Gospodinske šole“ v Ljubljani.

Za to knjigo je deželni odbor kranjski, svest si, da je blagostanje cele dežele odvisno od naših gospodinj, dovolil podporo, tako, da ima knjiga nizko ceno K 2·20 za broširan in K 2·80 za vezan izvod, po pošti 30 vinarjev več. Pisateljica sama je dolgoletna praktična gospodinja, kateri pa ne manjka kot voditeljici „Gospodinske šole“, tudi teoretične naobrazbe. Knjiga obravnava vse panoge gospodinjstva tako za preprosto, kakor tudi obširnejše gospodinjstvo. Le podrobnosti o kuhinji in kuhinjsko umetnost ni bilo mogoče obrazložiti v splošni knjigi o gospodinjstvu. To poglavje je preobširno; zanj je treba posebne knjige, v kateri gospodinja lahko hitro poišče, kako se pripravi vsaka jed okusno, na priprost način, ter z malimi izdatki. Vsakdo ve, da zna izkušena in varčna kuharica s skromnimi sredstvi pripraviti boljša in tečnejša jedila, nego slaba gospodinja z bogato izabranimi pripomočki. Kuhinja zahteva od gospodinje največ izdatkov, zato si tudi gospodinja, ki zna živila pravilno uporabiti pri kuhinji, največ prihrani. Vsa ta umetnost je z največjo natančnostjo obrazložena v naši novi knjigi:

Magdalene Pleiweisove

Slovenskakuharica

Sesti natis priredila

∴ **S. M. Felicita Kalinšek** ∴

solska sestra in učiteljica na „Gospodinski šoli“ v Ljubljani.

Sesti natis te splošno razširjene knjige je izšel v najpopolnejšem, vsestransko ustrežajočem obsegu. Temeljita naobrazba in dolgoletna izkušnja je prirediteljico tako usposobila, da bi bilo težko najti sposobnejših moči za tako delo. Ta dragocena knjiga je izšla v dveh izdajah:

Velika izdaja z mnogimi slikami v besedilu in s 16 finimi barvnimi tabelami, v velikem tudi najmodernejšim zahtevam odgovarjajočem obsegu. Cena broširani knjigi K 5·20, fino vezani K 6·—, po pošti 30 vinarjev več.

Okrajšana izdaja brez slik za navadno rabo in vsakdanje potrebe K 3·—, fino vezana K 3·60, po pošti 50 vinarjev več.

Katoliška Bukvarna v Ljubljani.